

VERHOOGING VAN HET MENSELIJK ONDERZOEKPOTENTIEEL
EN
VERDIEPING VAN DE FUNDAMENTELE KENNIS OP SOCIAAL-ECONOMISCH GEBIED

Uitgave maart 2001

WERKPROGRAMMA

VIJFDE AANPASSING

VERHOOGING VAN HET MENSELIJK ONDERZOEKPOTENTIEEL
EN VERDIEPING VAN DE FUNDAMENTELE KENNIS OP SOCIAAL-ECONOMISCH GEBIED

INLEIDING

A. STEUN VOOR DE OPLEIDING EN MOBILITEIT VAN ONDERZOEKERS

A.1 NETWERKEN VOOR OPLEIDING DOOR ONDERZOEK

Doelstellingen
Te bereiken resultaten
Uitvoering
Indicatief tijdschema

A.2 STELSEL VAN MARIE CURIE-BEURZEN

Doelstellingen
Te bereiken resultaten
Uitvoering
Coördinatie met andere communautaire programma's
Indicatief tijdschema

B. BETERE TOEGANG TOT ONDERZOEKINFRASTRUCTUUR

Doelstellingen
Te bereiken resultaten
Uitvoering
Grensoverschrijdende toegang tot grote onderzoekinfrastructuur
Samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur
OTO-projecten inzake onderzoekinfrastructuur
Rondetafelconferenties, onderzoekpanels en verkennende workshops
Beoordelingscriteria
Coördinatie met andere activiteiten
Indicatief tijdschema

C. BEVORDERING VAN WETENSCHAPPELIJKE EN TECHNOLOGISCHE

KWALITEIT

Doelstellingen
Te bereiken resultaten
Uitvoering
Wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau
Onderscheidingen voor voortreffelijk onderzoek
Publieksvoorlichting
Coördinatie met andere activiteiten
Indicatief tijdschema

D. KERNACTIVITEIT: VERDIEPING VAN DE FUNDAMENTELE KENNIS OP SOCIAAL-ECONOMISCH GEBIED

Algemeen doel en onderzoekthema's
Strategie voor de tenuitvoerlegging van de kernactiviteit
Te bereiken resultaten
Beantwoorden aan de doelstellingen door middel van een reeks uitnodigingen tot het indienen van voorstellen
Indicatief tijdschema
Coördinatie binnen het vijfde kaderprogramma en met andere initiatieven

E. ONDERSTEUNING VAN DE ONTWIKKELING VAN HET WETENSCHAPS- EN TECHNOLOGIEBELEID IN EUROPA

Doelstellingen
E.1. **STRATEGISCHE ANALYSE VAN SPECIFIEKE BELEIDSKWESTIES (STRATA)**
Te bereiken resultaten
Prioriteiten
Uitvoering
Coördinatie met andere activiteiten
Indicatief tijdschema

**E.2. GEMEENSCHAPPELIJK BESTAND VAN INDICATOREN INZAKE
WETENSCHAP, TECHNOLOGIE EN INNOVATIE**

Te bereiken resultaten

Prioriteiten

Uitvoering

Coördinatie binnen het vijfde kaderprogramma

Indicatief tijdschema

F. BEGELEIDENDE MAATREGELEN VOOR HET PROGRAMMA

Indicatief tijdschema

G. INDICATIEVE VERDELING VAN DE PROGRAMMAMIDDELEN

H. INDICATIEF TIJDSHEMA VOOR HET PROGRAMMA

BIJLAGE: MAANDELIJKE BEDRAGEN INDIVIDUELE MARIE CURIE-BEURZEN

INLEIDING

De algemene doelstellingen van deze activiteit, die verwezenlijkt moeten worden in samenhang met soortgelijke activiteiten elders in het kaderprogramma, zijn geconcentreerd op twee grote werkerreinen, namelijk verhoging van het menselijk onderzoekpotentieel en verdieping van de fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied. Het programma behelst vijf verschillende activiteiten:

- *Steun voor de opleiding en mobiliteit van onderzoekers* door middel van twee soorten maatregelen: *Netwerken voor opleiding door onderzoek en Marie Curie-beurzen*;
- *Betere toegang tot onderzoekinfrastructuur* door *Grensoverschrijdende toegang tot grote onderzoekinfrastructuur, Samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur en OTO-projecten inzake onderzoekinfrastructuur*;
- *Bevordering van wetenschappelijke en technologische kwaliteit* door middel van *Wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau, Onderscheidingen voor voortreffelijk onderzoek en Publieksvoorlichting*;
- *Kernactiviteit "Verdieping van de fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied"*;
- *Ondersteuning van de ontwikkeling van het wetenschaps- en technologiebeleid in Europa* door middel van *Strategische analyse van specifieke beleidskwesties* en de ontwikkeling van een *Gemeenschappelijk bestand van indicatoren inzake wetenschap, technologie en innovatie*.

Naast deze vijf activiteiten vormt ook de coördinatie van de activiteiten met betrekking tot de Marie Curie-beurzen, de onderzoekinfrastructuur en het sociaal-economisch onderzoek binnen het vijfde kaderprogramma een belangrijk aandachtspunt van dit horizontale programma.

De rechtsgrondslag voor het programma *Verhoging van het menselijk onderzoekpotentieel en verdieping van de fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied* is gelegd door Beschikking 99/173/EG¹ van de Raad van 25 januari 1999. Eveneens van toepassing op dit werkprogramma zijn Besluit 99/65/EG² van de Raad betreffende de regels inzake de deelneming van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten, en inzake de verspreiding van onderzoeksresultaten ter uitvoering van het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap (1998-2002), evenals de verordening van de Commissie betreffende de uitvoering van artikel 4, 8, 11 en 14-20 van Beschikking 99/65/EG³ van de Raad betreffende de regels inzake de deelneming van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten, en inzake de verspreiding van onderzoeksresultaten ter uitvoering van het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap (1998-2002).

¹ PB L64 van 12.3.1999, blz. 105.

² PB L26 van 1.2.1999, blz. 1.

³ PB L122 van 12.5.1999, blz. 9.

A. STEUN VOOR DE OPLEIDING EN MOBILITEIT VAN ONDERZOEKERS

Deze activiteit wordt ten uitvoer gelegd door middel van twee onderdelen: netwerken voor opleiding door onderzoek en een samenhangend stelsel van Marie Curie-beurzen. Voor deze maatregelen komen door de onderzoekers zelf geselecteerde projecten in aanmerking op alle gebieden van wetenschappelijk onderzoek die een bijdrage leveren aan de doelstellingen van de Gemeenschap op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie. Voor de projectkeuze dienen van tevoren geen beperkingen te worden opgelegd wat betreft de vakgebieden of thema's. Enkel de wetenschappelijke kwaliteit en de relevantie ten aanzien van de met de maatregelen nagestreefde doelstellingen dienen als criteria te worden aangehouden ("bottom up"-benadering).

De activiteiten ter ondersteuning van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers zijn erop gericht een Europese onderzoekruimte tot stand te brengen door: stimulering van opleiding door onderzoek voor jonge onderzoekers, met name aan het begin van hun carrière; bevordering van gelijke kansen voor mannen en vrouwen bij het onderzoek, bevordering van grensoverschrijdende samenwerking tussen onderzoeksteams, met name in netwerken rond een gemeenschappelijk onderzoekproject; verhoging van de mobiliteit van onderzoekers overal in Europa, stimulering van samenwerking, interactie en uitwisseling van onderzoekers aan universiteiten en in het bedrijfsleven, en bevordering van de wetenschappelijke en technologische samenhang van de Gemeenschap, met name met betrekking tot de minder welvarende regio's⁴.

A.1 NETWERKEN VOOR OPLEIDING DOOR ONDERZOEK

DOELSTELLINGEN

Hoofddoel van de netwerken voor opleiding door onderzoek is onderzoek door opleiding te bevorderen, met name voor jonge onderzoekers vóór en na hun promotie, in het kader van hoogwaardige, in een grensoverschrijdend samenwerkingsverband uitgevoerde onderzoekprojecten, onder meer op nieuwe onderzoekgebieden. De bijstand van de Gemeenschap wordt verleend om in een netwerk georganiseerde onderzoeksteams gedurende enige tijd te versterken met jonge onderzoekers uit een ander land en om de kosten voor het coördineren van de gemeenschappelijke projectwerkzaamheden waarvoor het netwerk is opgericht, te verlichten.

De organisatie en het beheer van een netwerk zijn afhankelijk van de reikwijdte en complexiteit van het gezamenlijke project. Er wordt gezorgd voor een zo open en doelmatig mogelijke communicatie en coördinatie tussen de teams. Daarbij zal wanneer dit maar nuttig is, gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden van de moderne telematica, met name van geavanceerde methoden voor snelle datacommunicatie.

Verder moet elk netwerk ervoor zorgen dat zijn belangrijkste onderzoekresultaten worden verspreid, door tijdige en openlijke publicaties. Er dienen stappen te

⁴ In dit werkprogramma wordt met 'minder welvarende regio's' bedoeld regio's van doelstelling 1 of daarmee gelijkgestelde regio's, als omschreven op de desbetreffende indieningstermijn in de uitnodiging tot het indienen van voorstellen.

worden genomen voor de totstandbrenging, voor zover dit nuttig is, van een dialoog met bedrijven, waaronder het MKB, of eventueel met in het kader van het ondernemingenbeleid van de Europese Unie ontwikkelde communautaire netwerken, die onderzoekresultaten kunnen exploiteren of kunnen deelnemen aan op nieuwe doelstellingen gericht voortgezet onderzoek.

TE BEREIKEN RESULTATEN

De bedoeling is dat in het kader van deze activiteit per 100 miljoen euro steun:

- circa 75 netwerken tot stand worden gebracht;
- aan zo'n 600 onderzoekteams van universiteiten en bedrijven steun wordt verleend; en
- ongeveer 1.800 persoonjaren aan opleiding worden geboden aan jonge onderzoekers (d.w.z. van 35 jaar of jonger), vóór of na hun promotie.

Dankzij deze activiteit krijgen onderzoekers, met name jonge onderzoekers, de kans om hun wetenschappelijk inzicht te vergroten, aanvullende kennis te verwerven en contacten te leggen met andere onderzoekers en instellingen, waaronder bedrijven, teneinde Europa op hun vakgebied een leidende positie te helpen verwerven of behouden en hun carrièrevooruitzichten te verbeteren. Naar verwachting zullen dankzij deze activiteit per 100 miljoen euro ten minste 4.000 onderzoekers rechtstreeks kunnen profiteren van deze activiteit door opleiding en mobiliteit.

UITVOERING

Deelnemers

Een netwerk voor opleiding door onderzoek bestaat in de regel uit ten minste vijf onderling onafhankelijke juridische entiteiten uit ten minste drie lidstaten/het GCO of geassocieerde staten. Netwerken die uitsluitend bestaan uit juridische entiteiten uit geassocieerde staten komen niet voor steun in aanmerking. Kleinere netwerken die werkzaam zijn op nieuwe, interdisciplinaire wetenschappelijke en technologische gebieden kunnen bij uitzondering voor steun in aanmerking komen. Ieder onderzoekteam dat aan het netwerkproject meewerkt, moet onder de verantwoordelijkheid vallen van de juridische entiteit waarmee eventuele contracten worden gesloten.

Beoordelingscriteria

De selectie van te financieren voorstellen vindt plaats op grond van de volgende criteria:

- de wetenschappelijke verdienste van het onderzoekproject in samenwerkingsverband waarvoor het netwerk is opgezet;
- de kwaliteit van het partnerschap en de organisatie en het beheer van het netwerk; en
- de kwaliteit en inhoud van het opleidingsprogramma van het netwerk.

Netwerken die interactie tussen verschillende wetenschappelijke disciplines bevorderen of complementaire teams omvatten alsmede netwerken die sterke banden hebben met het bedrijfsleven krijgen voorrang boven netwerken met dezelfde verdienste, wanneer deze aspecten in hun opleidingsprogramma worden geëxploiteerd.

Communautaire bijdrage

Verwacht wordt dat de teams in een netwerk het feitelijke onderzoeknetwerk uit eigen middelen financieren. De extra kosten in verband met de tijdelijke indienstneming van jonge onderzoekers, voor of na hun promotie, en met de coördinatie van het gezamenlijke project waarvoor het netwerk is opgezet, kunnen tot voor 100% door de Gemeenschap worden gefinancierd. De leeftijdsgrens voor jonge onderzoekers ligt op 35 jaar op het moment van de indienstneming ingevolge het netwerkcontract; er wordt rekening gehouden met eventuele loopbaanonderbrekingen wegens militaire of vervangende dienstplicht of de zorg voor kinderen.

Meer in het bijzonder komen voor steun in aanmerking:

- (A) personeels- en mobiliteitskosten in verband met de indienstneming van jonge onderzoekers: tot de personeelskosten worden gerekend de extra kosten die worden gemaakt om het onderzoeksteam te versterken door de tijdelijke aanstelling van jonge onderzoekers, voor of na hun promotie, die onderdaan moeten zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat of ten minste de vijf voorgaande jaren in de Gemeenschap moeten hebben gewoond. De jonge onderzoekers mogen geen onderdaan zijn⁵ van het land waarin het onderzoeksteam waarbij zij worden aangesteld gevestigd is en mogen in de twee jaar vóór hun aanstelling niet meer dan 12 maanden in dat land werkzaam zijn geweest. Onder de mobiliteitskosten vallen de verhuiskosten en de reiskosten die worden gemaakt voor bezoeken aan de wetenschappelijke instelling waarvan de jonge onderzoekers afkomstig zijn;
- (B) netwerkkosten: hierbij gaat het om de mobiliteitskosten in verband met de activiteiten van het netwerk, met name voor de uitwisseling van medewerkers, de organisatie van netwerkvergaderingen, het bijwonen van conferenties, de uitwisseling van informatie en materialen, de publicatie van gezamenlijke resultaten, het gebruik van externe wetenschappelijke voorzieningen, wetenschappelijke gegevensverwerking, gebruik van communicatienetwerken met hoge bandbreedte, klein materiaal, subcontracten en de bescherming en exploitatie van wetenschappelijke resultaten.
- (C) overheadkosten: een vaste bijdrage in de indirecte algemene kosten ten belope van maximaal 20% van de totale in aanmerking komende kosten uit categorie A en B, uitgezonderd de kosten voor subcontracten.

Ten minste 60% van de communautaire bijdrage dient in elk netwerk te gaan naar de indienstneming van jonge onderzoekers (d.w.z. kostencategorie A). De communautaire steun mag in beginsel niet dienen voor de aankoop van duurzame apparatuur. Hierop wordt een uitzondering gemaakt (binnen kostencategorie B)

⁵ Een onderdaan van een niet-lidstaat of een niet-geassocieerd land mag niet verhuizen naar een gastland waar hij gedurende de vijf jaar die onmiddellijk voorafgaan aan de aanstellingsdatum langer dan twee jaar verbleef.

voor de aanschaf van apparatuur voor een in een minder welvarende regio van de Gemeenschap gevestigd onderzoekteam waarin een onderzoeker die in het buitenland een opleiding op post-doctoraal niveau heeft gevolgd gedurende minimaal één jaar, wordt aangesteld op een belangrijke positie en actief zal meewerken aan het netwerkproject op het gebied van menselijk potentieel. Teneinde de steun te richten op onderzoekteams die een aanstelling geven aan wetenschappers aan het begin van hun wetenschappelijke loopbaan, kunnen alleen wetenschappers die gedurende vijf jaar of korter een belangrijke positie hebben gehad een vergoeding krijgen voor duurzame apparatuur voor het onderzoekteam.

Voor de contracten gelden de volgende richtsnoeren:

- de steun aan in een lidstaat of geassocieerde staat gevestigde onderzoekteams mag gemiddeld per team in een netwerk niet meer bedragen dan 0,2 miljoen euro. Alleen bij hoge uitzondering kan aan een netwerk meer steun worden verleend;
- bij uitzondering kan aan een team in een derde land maximaal 0,03 miljoen euro steun worden verleend;
- grote onevenwichtigheden in de gevraagde financiële steun voor de verschillende teams in een netwerk dienen in het voorstel te worden gemotiveerd. Wat het internationale evenwicht betreft, mag niet meer dan 40% van de gevraagde bijdrage voor teams uit één land bestemd zijn (behalve in het geval van twinning-overeenkomsten);
- de communautaire steun bedraagt per netwerkcontract in de regel niet meer dan 1,5 miljoen euro. Er kan echter meer steun worden verleend als het voorgestelde werk speciaal van belang is voor de Gemeenschap en betrekking heeft op een gebied dat van bijzonder belang is voor de opleiding; en
- de contracten hebben in beginsel een looptijd van maximaal 4 jaar.

Als een geselecteerd voorstel aan deze richtsnoeren voldoet en de hoogte van de gevraagde bijdrage voldoende is gemotiveerd, wordt het gevraagde bedrag in de regel ook toegewezen.

Tussentijds zal de Commissie een evaluatie uitvoeren, waarbij de tenuitvoerlegging van netwerkcontracten wordt beoordeeld (met name de opleidings- en netwerkaspecten ervan), de structuur van de netwerken en de opgestelde werkprogramma's tegen het licht worden gehouden en de contracten waar nodig kunnen worden gewijzigd. Wanneer een netwerk naar het oordeel van de Commissie tot deze tussentijdse evaluatie niet naar behoren heeft gefunctioneerd, kan het contract met dit netwerk worden opgezegd.

INDICATIEF TIJDSHEMA⁶

⁶ De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervroegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

Publicatie uitnodiging tot indienen van voorstellen	Termijn voor de ontvangst van voorstellen	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten	Gebieden waarop de uitnodiging betrekking heeft	Soort projecten waarop de uitnodiging betrekking heeft	Indicatieve begroting in % van de totale begroting voor uitnodigingen
16/03/99	02/06/99	februari 2000	alle	Netwerken voor opleiding door onderzoek	50
15/12/00	4/05/01	februari 2002	alle	Netwerken voor opleiding door onderzoek	50

A.2 STELSEL VAN MARIE CURIE-BEURZEN

DOELSTELLINGEN

Met het stelsel van Marie Curie-beurzen wordt beoogd de beschikbare communautaire middelen voor beurzen voor onderzoek door opleiding efficiënter te benutten.

TE BEREIKEN RESULTATEN

De onderstaande tabel bevat een indicatie van het aantal beursjaren dat in het kader van deze activiteit wordt gefinancierd, evenals het geraamde aantal gast-onderzoeksteams dat aan deze regeling deelneemt.

	Beursjaren	Aantal gastinstellingen
Individuele Marie Curie-beurzen en terugkeerbeurzen	3800	1800
Marie Curie-beurzen voor ervaren onderzoekers	120	180
Marie Curie-beurzen voor opleiding bij het bedrijfsleven	1200	200
Marie Curie-ontwikkelingsbeurzen	500	80
Verblijven in Marie Curie-opleidingscentra	3000	380
Totaal	8620	2560

UITVOERING

Deelnemers

De deelnemers aan de regelingen betreffende de Marie Curie-beurzen zijn de bursalen en de gastinstellingen die hun een plaats bieden.

Gastinstellingen

Dit zijn instellingen of industriële of commerciële ondernemingen die zich bezighouden met onderzoek. Alleen juridische entiteiten en internationale organisaties die gevestigd zijn in een lidstaat of geassocieerde staat, alsmede het GCO, mogen deelnemen als gastinstelling.

Bursalen

Voor een Marie Curie-beurs komen in aanmerking: (i) onderzoekers op postdoctoraal niveau; dit zijn houders van een diploma, afgegeven door een

universiteit of daaraan gelijkwaardige instelling voor hoger onderwijs, dat rechtstreeks toegang geeft tot de doctoraatsfase of een gelijkwaardige graad; of ii) jonge onderzoekers met de nodige onderzoekervaring; dit zijn onderzoekers met een doctorsgraad of ten minste vier jaar postdoctorale onderzoekervaring buiten het kader van een doctoraatsstudie, en of (iii) ervaren onderzoekers; dit zijn in de regel onderzoekers met ten minste tien jaar onderzoekervaring op postdoctoraatsniveau of ten minste veertien jaar ervaring op postdoctoraal niveau. Met name vrouwen worden aangemoedigd een aanvraag hiervoor in te dienen.

Onderzoekers kunnen een beurs ontvangen uit hoofde van:

- een van de regelingen voor Marie Curie-beurzen van het vijfde kaderprogramma;
- een van de regelingen voor Marie Curie-beurzen voor opleiding door onderzoek van het vierde kaderprogramma;
- een van de regelingen voor beurzen voor opleiding door onderzoek van het derde kaderprogramma;
- iedere andere regeling voor beurzen die wordt gefinancierd uit de begroting van het 3e, 4e of 5e kaderprogramma

voor een periode van in totaal hoogstens vier jaar, met inachtneming van de maximale duur van de afzonderlijke regelingen. Een beurs kan alleen worden toegekend als de onderzoeker voltijds actief aan het voorgestelde project zal meewerken.

INDIVIDUELE MARIE CURIE-BEURZEN

Deze beurzen worden toegekend aan de beste jonge onderzoekers in Europa die over de nodige onderzoekervaring beschikken en hun opleiding willen voortzetten door onderzoek in een gastinstelling in een ander land dan hun eigen land, om hen te helpen de leidende onderzoekers van Europa te worden. In deze context worden speciale inspanningen geleverd om mannen en vrouwen gelijke kansen te bieden, waarbij het streven is dat 40% van de bursalen vrouw is. Onderzoekers uit een minder welvarende regio die na twee jaar lang een individuele beurs te hebben ontvangen terug willen keren naar een minder welvarende regio in het land van herkomst kunnen bovendien in aanmerking komen voor een individuele terugkeerbeurs. Deze beurzen worden toegekend om de braindrain vanuit de minder welvarende regio's tegen te gaan en om overdracht van de tijdens het verblijf aan gastinstellingen opgedane kennis en deskundigheid te bevorderen.

Deelnemingsvoorwaarden

Individuele Marie Curie-beurzen: uit hoofde van deze regeling worden individuele beurzen verstrekt aan jonge onderzoekers met de noodzakelijke onderzoekervaring voor een periode van één tot twee jaar in een gastinstelling. Met name vrouwen worden aangemoedigd een aanvraag hiervoor in te dienen. De onderzoekers moeten onderdaan zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat of ten minste de vijf voorgaande jaren in de Gemeenschap hebben gewoond. Er worden geen beurzen verstrekt aan onderzoekers uit een geassocieerde staat die onderzoek verrichten in een geassocieerde staat. Het onderzoek moet plaatsvinden in een lidstaat of een geassocieerde staat buiten het land van

herkomst of het land waar de bursaal recent primair werkzaam is geweest⁷, d.w.z. het land waar de onderzoeker in de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanstelling bij de gastinstelling gedurende meer dan twaalf maanden zijn of haar normale werkzaamheden heeft verricht. De leeftijdsgrens is gesteld op 35 jaar op de desbetreffende termijn voor indiening van voorstellen; er wordt rekening gehouden met eventuele loopbaanonderbrekingen wegens militaire of vervangende dienstplicht (de feitelijke tijd die in dienst is doorgebracht) of de zorg voor kinderen (de feitelijke tijd die vrij is genomen om voor de kinderen te zorgen, met een maximum van twee jaar per kind).

Marie Curie-terugkeerbeurzen: uit hoofde van deze regeling wordt gedurende een jaar een toelage verstrekt aan onderzoekers uit minder welvarende regio's die terug wensen te keren naar hun land van herkomst om daar in een minder welvarende regio onderzoek te verrichten in een gastinstelling en die ten minste twee jaar een beurs hebben genoten ingevolge:

- de regeling voor individuele Marie Curie-beurzen van het vijfde kaderprogramma; of
- de regeling voor postdoctorale Marie Curie-beurzen voor opleiding door onderzoek van het vierde kaderprogramma.

Een terugkeerbeurs kan vanaf een jaar voor het einde van de eerste beurs worden aangevraagd. De kandidaten moeten banden met de minder welvarende regio van herkomst kunnen aantonen (geboorte of verblijf van ten minste vier jaar in de tien jaar voorafgaand aan de uiterste datum voor de aanvraag van de eerste post-doctorale beurs).

Beoordelingscriteria

Individuele Marie Curie-beurzen: de bursalen worden geselecteerd door de Commissie. Selectiecriteria zijn de onderzoekervaring en geschiktheid van de kandidaat, de effecten en de baten van de opleiding voor de kandidaat, de onderzoekskwaliteit van het gastteam, het vermogen van de gastinstelling te voldoen aan de specifieke behoeften van de kandidaat inzake de onderzoekopleiding, en de wetenschappelijke en technologische kwaliteit alsmede de relevantie van het project.

Marie Curie-terugkeerbeurzen: de bursalen worden geselecteerd door de Commissie. Selectiecriteria zijn de resultaten en de onderzoekervaring die de eerste beurs de kandidaat heeft opgeleverd, alsmede de voordelen voor de nieuwe gastinstelling.

Communautaire bijdrage en contractuele verplichtingen

De communautaire bijdrage stelt de gastinstelling in staat de bursaal een maandelijks toelage te betalen. De hoogte van deze toelage (zie bijlage) wordt voor elke lidstaat en elke geassocieerde staat afzonderlijk vastgesteld met

⁷ Een onderdaan van een niet-lidstaat of een niet-geassocieerd land mag niet verhuizen naar een gastland waar hij gedurende de vijf jaar die onmiddellijk voorafgaan aan de in de uitnodiging tot het indienen van voorstellen genoemde indieningstermijn langer dan twee jaar verbleef.

inachtneming van het hoge kwalificatieniveau van de Marie Curie-bursalen en de algemene situatie van onderzoekers van een overeenkomstig niveau in het gastland; de toelage moet de uitgaven dekken voor een adequate sociale zekerheid.

Bij de berekening van de maandelijkse toelage wordt rekening gehouden met eventuele andere inkomsten die de bursaal in verband met zijn of haar werkzaamheden of functie blijft ontvangen zonder feitelijk in die functie werkzaam te zijn (d.w.z. al het inkomen dat wordt ontvangen in verband met de voortzetting van een eerder dienstverband), teneinde te waarborgen dat het uiteindelijk ontvangen bedrag overeenkomt met de in de bijlage genoemde bedragen. Bursalen met een terugkeerbeurs mogen geen aanvullende inkomsten hebben. Tevens krijgt de bursaal een tegemoetkoming in de kosten die hij of zij maakt als gevolg van zijn of haar verblijf in het buitenland, evenals een vast bedrag voor de reiskosten naar zijn of haar land van herkomst, berekend aan de hand van een schaal (zie bijlage) die is opgesteld op grond van de afstand tussen het land van herkomst en het gastland. Deze regeling geldt niet voor bursalen met een terugkeerbeurs.

De gastinstelling moet ervoor zorgen dat de bursaal verzekerd is krachtens hetzij hetzelfde sociale-zekerheidsstelsel dat van toepassing is op de werknemers in de lidstaat of het geassocieerde land, hetzij krachtens een sociale-zekerheidsstelsel dat voorziet in een bescherming die qua niveau en dekking ten minste daarmee vergelijkbaar is. In geval van zwangerschapsverlof kan de Commissie op verzoek van de bursaal en op advies van de gastinstelling besluiten de duur van de beurs te verlengen en de hoogte van de communautaire bijdrage dienovereenkomstig te verhogen.

Naast de toelage aan de bursaal wordt aan de gastinstelling een bijdrage in de onderzoek- en beheerkosten verstrekt; de hoogte hiervan is afhankelijk van de vraag of er al dan niet experimenteel laboratoriumonderzoek wordt uitgevoerd, en is tevens bedoeld ter dekking van redelijke kosten voor het bijwonen van conferenties door de bursaal. De hoogte van deze bijdragen staat vermeld in de bijlage.

MARIE CURIE-BEURZEN VOOR ERVAREN ONDERZOEKERS

Deze beurzen worden verstrekt aan ervaren onderzoekers om (i) de overdracht van kennis en technologie tussen het bedrijfsleven en universiteiten te bevorderen, of (ii) bij te dragen tot de wetenschappelijke ontwikkeling van instellingen in minder welvarende regio's van de Gemeenschap die actief zijn op onderzoekgebied.

Deelnemingsvoorwaarden

Ingevolge deze regeling wordt voor een periode van in totaal drie maanden tot een jaar een beurs verstrekt aan onderzoekers die:

- werkzaam zijn bij een industriële of commerciële onderneming⁸ in een lidstaat of geassocieerde staat en door een tijdelijk verblijf bij een universiteit of onderzoekinstelling de overdracht van kennis/technologie willen bevorderen; of
- werkzaam zijn bij een universiteit of onderzoekinstelling in een lidstaat of geassocieerde staat en door een tijdelijk verblijf bij een industriële of commerciële onderneming⁸ de overdracht van kennis/technologie willen bevorderen; of
- door een verblijf bij een instelling in een minder welvarende regio die actief is op onderzoekgebied de overdracht van kennis/technologie aan deze instelling willen bevorderen; of
- werkzaam zijn bij een instelling in een minder welvarende regio die actief is op onderzoekgebied en elders kennis/technologie willen verwerven om daarna terug te keren naar hun eigen instelling.

De onderzoekers moeten onderdaan zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat of ten minste de vijf voorgaande jaren in de Gemeenschap hebben gewoond. Er worden geen beurzen verstrekt aan onderzoekers uit een geassocieerde staat⁹ die onderzoek verrichten in een geassocieerde staat. Het onderzoek moet plaatsvinden in een lidstaat of een geassocieerde staat buiten het land waar de onderzoeker op het moment van de aanvraag een vaste medewerker is van een instelling die actief is op onderzoekgebied. Onder 'vaste medewerker' wordt hier verstaan een medewerker die (i) in de afgelopen drie jaar onafgebroken bij de desbetreffende instelling heeft gewerkt, of (ii) met de desbetreffende instelling een arbeidscontract heeft gesloten voor ten minste drie jaar. Gepensioneerde ervaren onderzoekers kunnen eveneens in aanmerking komen voor een beurs. Het onderzoek dient plaats te vinden in een lidstaat of geassocieerde staat buiten het land van herkomst van de onderzoeker⁷, behalve als het gaat om de overdracht van kennis en technologie aan minder welvarende regio's.

Beoordelingscriteria

De bursalen worden geselecteerd door de Commissie. Selectiecriteria zijn de wetenschappelijke kwaliteit van de kandidaat, de wetenschappelijke en technologische kwaliteit alsmede de relevantie van het project, en de relevantie, de gevolgen en de voordelen van de beurs voor alle betrokken partijen.

Communautaire bijdrage en contractuele verplichtingen

De communautaire bijdrage stelt de gastinstelling in staat een ervaren onderzoeker aan te stellen. De hoogte van de communautaire bijdrage wordt door de Commissie per geval vastgesteld op grond van een door de onderzoeker en de gastinstelling gezamenlijk opgesteld voorstel. Hierbij wordt rekening gehouden

⁸ Om in aanmerking te komen moet de juridische entiteit langdurig commerciële of industriële activiteiten verrichten en het grootste deel van zijn inkomen verkrijgen uit zijn commerciële activiteiten en moet het voornaamste deel van zijn onderzoekactiviteiten van commerciële aard zijn.

⁹ Dit heeft betrekking op het land waar de onderzoeker die de aanvraag indient een vaste medewerker is, en niet op zijn/haar nationaliteit.

met relevante bepalingen van de socialezekerheidswetgeving. Richtsnoeren voor de communautaire bijdrage zijn opgenomen in de bijlage.

MARIE CURIE-BEURZEN VOOR OPLEIDING BIJ HET BEDRIJFSLEVEN

Marie Curie-beurzen voor opleiding bij het bedrijfsleven worden aan industriële en commerciële ondernemingen⁸ (waaronder het MKB) verstrekt voor de opleiding van jonge onderzoekers in een industriële of commerciële onderneming. Deze regeling draagt bij tot de opleidingsmogelijkheden voor jonge onderzoekers, met name voor onderzoekers zonder ervaring in het bedrijfsleven, en bevordert de samenwerking en overdracht van kennis en technologie tussen het bedrijfsleven en universiteiten.

Criteria voor de beoordeling van gastinstellingen

De gastinstellingen worden geselecteerd door de Commissie. Selectiecriteria zijn de onderzoekskwaliteit van de onderneming, de opleidingscapaciteit naar de bursaal toe, de invulling van de begeleiding en nodige onderzoekinfrastructuur, de invulling van de samenwerking met andere onderzoekorganisaties en de wetenschappelijke en technologische kwaliteit alsmede de relevantie van het voorgestelde onderzoekgebied. Om de deelneming van het MKB aan de regeling te vergemakkelijken is voor hen een speciale regeling getroffen, die inhoudt dat het voorgestelde onderzoek in het geval van een MKB ook extern contractonderzoek en/of onderzoek in samenwerkingsverband mag behelzen, waarbij een wezenlijk deel van de onderzoekactiviteiten buiten het bedrijf plaatsvindt.

Criteria voor de selectie van bursalen

De bursalen worden vervolgens door de gastonderneming geselecteerd op grond van hun wetenschappelijke competentie en de compatibiliteit van hun onderzoekervaring met het voorgestelde onderzoekgebied. De criteria, met name met betrekking tot de kwalificaties, gelijke kansen en de mobiliteitsregels die de gastonderneming bij de selectie van bursalen in acht dient te nemen, worden opgenomen in het contract dat de Commissie met de gastonderneming sluit. Voordat hem of haar een bursaalcontract wordt aangeboden, dient de geselecteerde kandidaat administratief te worden bevestigd door de Commissie.

Deelnemingsvoorwaarden voor bursalen

De industriële en commerciële ondernemingen bieden een opleidingsplaats aan postdoctorale onderzoekers en/of jonge onderzoekers met de noodzakelijke onderzoekervaring. Hiervoor wordt een beurs verstrekt voor een periode van in totaal zes maanden tot twee jaar, behalve voor postdoctorale onderzoekers die bezig zijn met een doctoraatsopleiding, aan wie voor maximaal drie jaar een beurs kan worden verstrekt. Met name vrouwen worden aangemoedigd een aanvraag hiervoor in te dienen.

De onderzoekers moeten onderdaan zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat of ten minste de vijf voorgaande jaren in de Gemeenschap hebben gewoond. Er worden geen beurzen verstrekt aan onderzoekers uit een geassocieerde staat die onderzoek verrichten in een geassocieerde staat. Het onderzoek moet plaatsvinden in een lidstaat of een geassocieerde staat buiten

het land van herkomst¹⁰ of het land waar de bursaal recent primair werkzaam is geweest, d.w.z. het land waar de onderzoeker in de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanstelling bij de gastinstelling gedurende meer dan twaalf maanden zijn of haar normale werkzaamheden heeft verricht. Op het moment dat de bursaal door de gastonderneming wordt geselecteerd, mag hij of zij niet in dienst zijn van de gastonderneming of een daaraan gelieerde organisatie en mag hij of zij sinds de afronding van zijn of haar universitaire studie niet langer dan een jaar in dienst van een industriële of commerciële onderneming op onderzoekgebied werkzaam zijn geweest. De leeftijdsgrens is gesteld op 35 jaar op het moment van selectie door de gastinstelling; er wordt rekening gehouden met eventuele loopbaanonderbrekingen wegens militaire of vervangende dienstplicht of de zorg voor kinderen.

Communautaire bijdrage en contractuele verplichtingen

De gezamenlijke financiering door de Gemeenschap en de gastonderneming stelt de onderneming in staat postdoctorale onderzoekers en jonge onderzoekers met de noodzakelijke onderzoekervaring een opleidingsplaats te bieden. De communautaire bijdrage bedraagt in de regel ongeveer 50% van de totale in aanmerking komende kosten van het onderzoekopleidingsproject. Deze bijdrage dekt 100% van een aan iedere bursaal verstrekte onderhoudstoelage en de sociale premies en behelst tevens een tegemoetkoming in de kosten die de bursaal maakt als gevolg van zijn of haar verblijf in het buitenland. De hoogte van de communautaire bijdrage staat vermeld in de bijlage.

De gastonderneming biedt de bursaal adequate onderzoekfaciliteiten, begeleiding en de noodzakelijke opleiding en vergoedt redelijke kosten voor het bijwonen van conferenties evenals de reiskosten van het land waar de gastonderneming gevestigd is naar het land waar de bursaal thans werkzaam is. De begeleiding kan academische ondersteuning van een universiteit behelzen; voor onderzoekers die een doctoraatsopleiding volgen, is dit verplicht. De gastonderneming dient bij te dragen in de kosten daarvan. De gastinstelling moet ervoor zorgen dat de bursaal is verzekerd krachtens het sociale-zekerheidsstelsel, overeenkomstig de relevante nationale wetbepalingen. Het contract met de gastinstelling heeft in de regel een looptijd van maximaal vier jaar.

MARIE CURIE-ONTWIKKELINGSBEURZEN

De Marie Curie-ontwikkelingsbeurzen stellen instellingen in minder welvarende regio's die actief zijn op onderzoekgebied en die op nieuwe gebieden competentie moeten ontwikkelen in staat tijdelijk jonge onderzoekers met de noodzakelijke onderzoekervaring in dienst te nemen. Dit helpt de instellingen hoogwaardige onderzoekcapaciteit te ontwikkelen.

Criteria voor de beoordeling van gastinstellingen

De gastinstellingen worden geselecteerd door de Commissie. Selectiecriteria zijn de relevantie en het effect van de betreffende beroepscompetentie, de compatibiliteit van de nieuwe competentie met de in de gastinstelling aanwezige

¹⁰ Een onderdaan van een niet-lidstaat of een niet-geassocieerd land mag niet naar een gastland verhuizen waar hij de vijf jaar voorafgaand aan de selectiedatum langer dan twee jaar verbleef.

competentie, de mate waarin het opleidingscentrum gezien zijn omvang in staat is om de bursalen adequate arbeidsomstandigheden te garanderen en het internationale karakter van de onderzoekactiviteiten van de instelling.

Criteria voor de selectie van bursalen

De bursalen worden vervolgens geselecteerd door de gastinstelling op grond van hun wetenschappelijke competentie en de compatibiliteit van hun onderzoekervaring met de behoeften van de instelling. De criteria, met name met betrekking tot de kwalificaties, gelijke kansen en de mobiliteitsregels die de gastinstelling bij de selectie van bursalen in acht dient te nemen, worden opgenomen in het contract dat de Commissie met de gastinstelling sluit. Voordat hem of haar een bursaalcontract wordt aangeboden, dient de geselecteerde kandidaat administratief te worden bevestigd door de Commissie.

Deelnemingsvoorwaarden voor bursalen

De gastinstellingen bieden jonge onderzoekers met de noodzakelijke onderzoekervaring een opleidingsplaats voor een periode van in totaal zes maanden tot twee jaar. Met name vrouwen worden aangemoedigd een aanvraag hiervoor in te dienen. De onderzoekers moeten onderdaan zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat of ten minste de vijf voorgaande jaren in de Gemeenschap hebben gewoond. Er worden geen beurzen verstrekt aan onderzoekers uit een geassocieerde staat die onderzoek verrichten in een geassocieerde staat. Het onderzoek moet plaatsvinden in een lidstaat of een geassocieerde staat buiten het land van herkomst¹⁰ of het land waar de bursaal recent primair werkzaam is geweest, d.w.z. het land waar de onderzoeker in de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanstelling bij de gastinstelling gedurende meer dan twaalf maanden zijn of haar normale werkzaamheden heeft verricht. De leeftijdsgrens is gesteld op 35 jaar op het moment van selectie door de gastinstelling; er wordt rekening gehouden met eventuele loopbaanonderbrekingen wegens militaire of vervangende dienstplicht of de zorg voor kinderen.

Communautaire bijdrage en contractuele verplichtingen

De Gemeenschap verstrekt voor elke bursaal een bedrag, bestaande uit een onderzoektoelage, een vergoeding voor de sociale premies en een tegemoetkoming in de kosten die de bursaal maakt als gevolg van zijn of haar verblijf in het buitenland; tevens draagt de Gemeenschap bij in de onderzoek- en beheerkosten van de gastinstelling. De hoogte van de communautaire bijdrage staat vermeld in de bijlage. De gastinstelling biedt de bursaal adequate onderzoekfaciliteiten, begeleiding en de noodzakelijke opleiding en vergoedt redelijke kosten voor het bijwonen van conferenties evenals de reiskosten van het land waar de gastinstelling gevestigd is naar het land waar de bursaal thans werkzaam is. De gastinstelling moet ervoor zorgen dat de bursaal is verzekerd krachtens het sociale-zekerheidsstelsel, overeenkomstig de relevante nationale wetbepalingen. Het contract met de gastinstelling heeft in de regel een looptijd van maximaal vier jaar.

VERBLIJVEN IN MARIE CURIE-OPLEIDINGSCENTRA

Ingevolge deze regeling wordt jonge onderzoekers die een doctoraatsopleiding volgen een beurs verstrekt voor een verblijf in een Marie Curie-opleidingscentrum, zodat zij een deel van hun doctoraatsopleiding in het buitenland kunnen doorbrengen om de vruchten te plukken van samenwerking met een groep onderzoekers die internationale erkenning genieten op hun specialistische vakgebied.

Deelnemingsvoorwaarden voor opleidingscentra

Een Marie Curie-opleidingscentrum is een duidelijk afgebakend onderdeel van een instelling, zoals een onderzoekteam of twee of meer onderzoekteams die onderlinge relaties onderhouden; het wordt gevormd door een aantal onderzoekers die voortdurend samenwerken aan een gemeenschappelijk thema. Het opleidingscentrum moet op zijn gebied internationaal erkend worden en moet kunnen bewijzen dat het ervaring heeft met doctoraatsopleidingen, en in het bijzonder met de opleiding van buitenlandse postdoctoraalstudenten. Ook kunnen organisaties die internationale doctoraatsopleidingen verzorgen als opleidingscentrum worden beschouwd, wanneer zij opereren in het kader van formele samenwerkingsverbanden op een specifiek onderzoeksterrein tussen instanties uit verschillende landen (ten minste vijf organisaties uit drie landen) die gemeenschappelijke voorwaarden hebben vastgesteld voor het behalen van een doctoraat. Voorwaarde is wel dat een verblijf in deze instellingen ook mogelijk voor zijn voor onderzoekers buiten de deelnemende organisaties, die ten minste 50% van alle bursaalmaanden toegewezen moeten krijgen.

Criteria voor de beoordeling van opleidingscentra

De opleidingscentra worden geselecteerd door de Commissie. Selectiecriteria zijn de onderzoekskwaliteit van het opleidingscentrum, de capaciteit van het centrum om een onderzoekopleiding te verstrekken, bewezen successen in het geven van doctoraatsopleidingen aan postdoctorale studenten uit het buitenland en de mate waarin het centrum gezien zijn omvang in staat is de jonge onderzoekers adequate arbeidsomstandigheden te garanderen.

Criteria voor de selectie van bursalen

De jonge onderzoekers worden vervolgens door het opleidingscentrum geselecteerd op grond van hun wetenschappelijke competentie en de relevantie van de deskundigheid van het centrum voor hun doctoraatsopleiding. De criteria, met name met betrekking tot de kwalificaties, gelijke kansen en de mobiliteitsregels die de gastinstelling bij de selectie van bursalen in acht dient te nemen, worden opgenomen in het contract dat de Commissie met de gastinstelling sluit. Voordat hem of haar een bursaalcontract wordt aangeboden, dient de geselecteerde kandidaat administratief te worden bevestigd door de Commissie.

Deelnemingsvoorwaarden voor bursalen

De Marie Curie-opleidingscentra verstrekken aan jonge onderzoekers die een doctoraatsopleiding volgen beurzen voor een kort verblijf van in totaal drie maanden tot één academisch jaar. Met name vrouwen worden aangemoedigd een aanvraag hiervoor in te dienen. De onderzoekers moeten onderdaan zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat of ten minste de vijf voorgaande jaren in

de Gemeenschap hebben gewoond. Er worden geen beurzen verstrekt aan onderzoekers uit een geassocieerde staat die onderzoek verrichten in een geassocieerde staat. Het verblijf moet plaatsvinden in een lidstaat of een geassocieerde staat buiten het land van herkomst¹⁰ of het land waar de bursaal recent primair werkzaam is geweest, d.w.z. het land waar de onderzoeker in de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de selectie door de gastinstelling gedurende meer dan twaalf maanden zijn of haar normale werkzaamheden heeft verricht. Op de selectiedatum moeten de onderzoekers hun doctoraatsopleiding volgen in een ander land dan waar de gastinstelling gevestigd is, op een vakgebied dat aansluit bij de activiteiten van het opleidingscentrum. Het verblijf in het opleidingscentrum moet door de instelling waaraan de onderzoeker promoveert, worden erkend als een integrerend onderdeel van de doctoraatsopleiding. De leeftijdsgrens is gesteld op 35 jaar op het moment van selectie door de gastinstelling; er wordt rekening gehouden met eventuele loopbaanonderbrekingen wegens militaire of vervangende dienstplicht of de zorg voor kinderen.

Communautaire bijdrage en contractuele verplichtingen

De communautaire bijdrage dient ter financiering van korte verblijven van jonge onderzoekers in een opleidingscentrum; tevens draagt de Gemeenschap bij in de onderzoek- en beheerkosten van de gastinstelling. De hoogte van de communautaire bijdrage staat vermeld in de bijlage. De bursaal krijgt een toelage als bijdrage in de kosten voor zijn of haar verblijf in de gastinstelling. De gastinstelling biedt de bursaal adequate onderzoekfaciliteiten en begeleiding en vergoedt de reiskosten van het land waar de gastinstelling gevestigd is naar het land waar de bursaal thans werkzaam is. Het contract met de gastinstelling heeft in de regel een looptijd van maximaal vier jaar.

COÖRDINATIE MET ANDERE COMMUNAUTAIRE PROGRAMMA'S

Teneinde de consistent hoge kwaliteit en het prestige van de Marie Curie-beurzen te waarborgen zullen de uit hoofde van de specifieke programma's van het vijfde kaderprogramma verstrekte Marie Curie-beurzen in het kader van het programma voor menselijk potentieel worden gecoördineerd.

Aldus wordt ervoor gezorgd dat voor alle Marie Curie-beurzen, of deze nu in het kader van een specifiek programma of van een horizontaal programma worden verstrekt, dezelfde regels gelden met betrekking tot de uitvoeringsmodaliteiten, deelnemingsvoorwaarden, wettelijke en financiële regelingen, duur en normen. Bovendien is het de bedoeling dat alle voorstellen op één centraal punt worden ingediend.

De algemene regels worden vastgelegd in het programma "Menselijk potentieel" en toegepast bij alle programma's die voorzien in een regeling voor Marie Curie-beurzen. In het kader van het onderhavige programma wordt voorts een periodiek overzicht opgesteld van de uit hoofde van het vijfde kaderprogramma verstrekte Marie Curie-beurzen. De hiervoor noodzakelijke informatie wordt door de uitvoerenden van de specifieke programma's verstrekt.

Uit hoofde van het programma "Bevestiging van de internationale rol van communautair onderzoek" worden middelen beschikbaar gesteld voor de financiering van beurzen om jonge wetenschappers uit ontwikkelingslanden

(waaronder opkomende economieën en Mediterrane partnerlanden in de gelegenheid te stellen naar Europa te komen om voor een periode van maximaal zes maanden aan projecten te werken.

INDICATIEF TIJDSHEMA¹¹

Publicatie uitnodiging tot indienen van voorstellen	Termijn voor de ontvangst van voorstellen¹²	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten	Gebieden waarop de uitnodiging betrekking heeft	Soort beurzen waarop de uitnodiging betrekking heeft	Indicatieve begroting in % van de totale begroting voor uitnodigingen
16/03/99	17/05/99	oktober 1999	alle	individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	11
16/03/99	16/06/99	november 1999	alle	bedrijfsleven	5
11/06/99	13/10/99	maart 2000	alle	ontwikkeling	4
11/06/99	13/10/99	maart 2000	alle	opleidingscentra	11
16/03/99	15/03/00	augustus 2000	alle	individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	9
15/02/00	03/10/00	Februari 2001	alle	bedrijfsleven	4
16/03/99	13/09/00	februari 2001	alle	individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	9
16/03/99	14/03/01	augustus 2001	alle	individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	9
15/02/01	16/05/01	oktober 2001	alle	ontwikkeling	3
15/02/01	16/05/01	oktober 2001	alle	opleidingscentra	11
15/02/01	3/10/01	maart 2002	alle	bedrijfsleven	4
16/03/99	12/09/01	februari 2002	alle	individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	10
16/03/99	13/03/02	augustus 2002	alle	individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	10

¹¹ De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervroegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

¹² Voor de regelingen voor individuele beurzen, terugkeerbeurzen en beurzen voor ervaren onderzoekers wordt één uitnodiging gepubliceerd, waarop tot de laatste beoordelingsbijeenkomst kan worden gereageerd. Tot de uiterste datum kunnen voorstellen worden ingediend. Regelmatig vindt er een beoordeling van ingediende voorstellen plaats. De uiterste data betreffen sluitingsdata voor de afzonderlijke beoordelingsbijeenkomsten.

B. BETERE TOEGANG TOT ONDERZOEKINFRASTRUCTUUR

DOELSTELLINGEN

Onder "onderzoekinfrastructuur" wordt verstaan de installaties en instellingen die de onderzoeksgemeenschap essentiële diensten verlenen. Hiertoe behoren bijvoorbeeld grootschalige onderzoekinstallaties, verzamelingen, bijzondere habitats, bibliotheken, databanken en geïntegreerde netwerken van kleine onderzoekinstallaties, evenals infrastructurele centra die op basis van een verzameling technieken en knowhow een dienst verlenen aan de onderzoeksgemeenschap.

Gelet op het feit dat het ontwikkelen en exploiteren van infrastructuur een taak is van de nationale autoriteiten zijn voor de activiteit "*Betere toegang tot onderzoekinfrastructuur*" de volgende algemene doelstellingen geformuleerd:

- nieuwe mogelijkheden scheppen voor grensoverschrijdende toegang tot grote onderzoekinfrastructuur van communautair belang;
- infrastructuurexploitanten en -gebruikers stimuleren om samen te werken en efficiënter gebruik te maken van onderzoekinfrastructuur, en zodoende de dienstverlening aan de wetenschappelijke gemeenschap te verbeteren; en
- coördinerende, ondersteunende en begeleidende maatregelen nemen die moeten zorgen voor samenhang met verwante maatregelen in het kader van andere specifieke programma's.

TE BEREIKEN RESULTATEN

Met de regeling voor "*Grensoverschrijdende toegang tot grote onderzoekinfrastructuur*" wordt beoogd:

- per 100 miljoen euro steun circa 8.000 onderzoekers toegang te verschaffen tot zo'n 100 infrastructuren buiten het land waarin zij werkzaam zijn. Verwacht wordt dat ongeveer 60% van de betrokken onderzoekers jonge onderzoekers zijn (d.w.z. 35 jaar of jonger), van wie ongeveer de helft nog niet gepromoveerd is; en
- onderzoekers de gelegenheid te bieden hun wetenschappelijk inzicht te vergroten, hun kennis van belangrijke technieken te verbeteren, nuttige nieuwe contacten te leggen met andere onderzoekers en instellingen en, met name wat de jonge onderzoekers betreft, hun carrièrevooruitzichten te verbeteren.

Met de regeling "*Samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur*" wordt beoogd per 10 miljoen euro steun de samenwerking tussen circa 120 deelnemers van 12 netwerken te bevorderen. Het is de bedoeling dat ongeveer twee derde van deze deelnemers exploitanten zijn van infrastructuur, waaronder een groot deel van de uit hoofde van de regeling inzake grensoverschrijdende toegang ondersteunde infrastructuur.

Ingevolge de regeling "*OTO-projecten inzake onderzoekinfrastructuur*" wordt per 10 miljoen euro naar verwachting aan ongeveer acht projecten steun verleend. Elk project wordt geacht in een nieuwe techniek of technologie te resulteren die

infrastructuur op het desbetreffende vakgebied aanmerkelijk beter toegankelijk maakt.

UITVOERING

B.1 GRENSOVERSCHRIJDENDE TOEGANG TOT GROTE ONDERZOEKINFRASTRUCTUUR

Met de term "grote onderzoekinfrastructuur" wordt infrastructuur bedoeld die een dienst van internationale topklasse verleent welke essentieel is voor het verrichten van kwalitatief hoogstaand onderzoek, zeldzaam is in Europa, adequate wetenschappelijke, technische en logistieke bijstand verleent aan externe gebruikers, met name bij het eerste gebruik, en waarbij de investerings- en bedrijfskosten relatief hoog zijn in vergelijking met de op het betrokken gebied gangbare kosten.

Doel van deze regeling is onderzoekteams (en individuele onderzoekers) nieuwe mogelijkheden te bieden om toegang te krijgen tot de grote onderzoekinfrastructuur die van belang is voor hun werk, ongeacht waar in de lidstaten of geassocieerde staten deze zich bevindt.

Deelnemers

Aan deze regeling kan worden deelgenomen door juridische entiteiten die grote onderzoekinfrastructuur exploiteren. Internationale organisaties die in de lidstaten of geassocieerde staten grote onderzoekinfrastructuur exploiteren kunnen bij uitzondering met steun van het programma deelnemen, mits de gefinancierde toegang aansluit op de missie van de betrokken organisatie en bovendien niet in aanmerking komt voor steun uit de eigen financiële middelen van de organisatie. In de regel is grote onderzoekinfrastructuur op één bepaalde plaats gelokaliseerd, maar een aantal verspreid opgestelde kleinere, complementaire installaties kan ook als een grote onderzoekinfrastructuur worden beschouwd, wanneer ze als één dienst onder een coherente beheerstructuur worden aangeboden.

Deze regeling is met name van belang voor onderzoekers in regio's van de Gemeenschap waar zulke onderzoekinfrastructuur zeldzaam is. Van gebruikers wordt verwacht dat ze hun resultaten binnen een redelijke tijd in de open literatuur publiceren. De regeling is bedoeld om gebruikers toegang tot onderzoekinfrastructuur te verschaffen voor een korte periode, d.w.z. in beginsel (afhankelijk van de aard van de installatie) niet langer dan drie maanden.

Communautaire bijdrage

De Gemeenschap financiert 100% van de reis- en verblijfskosten van onderzoekteams die de infrastructuur bezoeken en in andere lidstaten of geassocieerde staten werken dan waar de eigenaar of de exploitant van de infrastructuur gevestigd is. Tevens financiert de Gemeenschap 100% van de in aanmerking komende extra kosten die worden gemaakt om de onderzoekteams toegang te verlenen tot de infrastructuur; deze worden berekend hetzij op basis van een eenheidsprijs per gebruiker - deze wordt met de infrastructuurexploitant bedongen en dient te zijn afgeleid van diens directe bedrijfskosten - hetzij op basis van de reële extra kosten die worden gemaakt om de installatie ter beschikking te stellen van de van de onderzoekteams die de infrastructuur bezoeken. Bijdragen in de vermogenskosten komen niet als kosten in aanmerking.

De contracten die voortvloeien uit de derde uitnodiging tot het indienen van voorstellen zullen naar verwachting het volgende profiel hebben:

- de communautaire bijdrage aan een infrastructuur varieert van ongeveer 0,1 tot zo'n 0,75 miljoen ecu per jaar, met een gemiddelde van circa 0,3 miljoen euro per jaar;
- ingevolge deze regeling wordt maximaal 20% van het totale aantal keren dat toegang wordt verleend tot een bepaalde infrastructuur gefinancierd, om te voorkomen dat de exploitatie van de infrastructuur te zeer afhankelijk wordt van de regeling;
- de duur van de steun varieert van minimaal een tot maximaal vier jaar; en
- alle contracten moeten op 1 november 2001 van start gaan.

Infrastructuur waarvoor nog lopende contracten zijn gesloten (bijvoorbeeld naar aanleiding van de eerste uitnodiging tot het indienen van voorstellen) kunnen voor aanvullende steun in aanmerking komen, hoewel bij de indiening van een verzoek daartoe rekening dient te worden gehouden met de vraag hoe vaak er na 31 oktober 2001 uit hoofde van die eerdere contracten nog toegang tot deze infrastructuur zal worden verleend.

Publicatie van mogelijkheden

De lijst van geselecteerde infrastructuur wordt vervolgens gepubliceerd op de internet-homepage van het programma, waar onderzoekers die middels het programma toegang willen krijgen tot bepaalde infrastructuur kunnen lezen dat zij zich hiervoor rechtstreeks tot de desbetreffende exploitant dienen te richten. De exploitanten van de geselecteerde infrastructuur dienen in regelmatige publicaties in relevante tijdschriften of op internet een beschrijving te geven van de toegangsmogelijkheden. Gebruikers worden door de individuele exploitanten geselecteerd op grond van de wetenschappelijke/technische merites van de voorstellen van de kandidaat-gebruikers, waarbij voorrang wordt gegeven aan nieuwe gebruikers en gebruikers uit landen waar dergelijke infrastructuur niet bestaat.

B.2 SAMENWERKINGSNETWERKEN VOOR INFRASTRUCTUUR

Doel van deze regeling is infrastructuurexploitanten aan te moedigen tot zelfcoördinatie en bundeling van middelen teneinde een cultuur van onderlinge samenwerking te bevorderen, een kritische massa tot stand te brengen voor onderzoek naar betere technieken, instrumenten en technologieën, goede praktijken te verspreiden, gemeenschappelijke protocollen en interoperabiliteit te bevorderen, complementariteit aan te moedigen en de totstandbrenging van "verspreide" en "virtuele" grote installaties te stimuleren.

Deelnemers

Aan deze netwerken kan worden deelgenomen door exploitanten van onderzoekinfrastructuur, onderzoeksteams van universiteiten, onderzoekcentra en het bedrijfsleven, vertegenwoordigers van infrastructuurgebruikers en fabrikanten van apparatuur. Een netwerk moet bestaan uit ten minste drie onderling onafhankelijke juridische entiteiten die onderzoekinfrastructuur exploiteren en die

gevestigd zijn in ten minste drie verschillende lidstaten of geassocieerde staten. Het wordt door één van deze juridische entiteiten gecoördineerd.

Communautaire bijdrage

De samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur gelden als thematische netwerken. De Gemeenschap financiert tot 100% van de in aanmerking komende extra kosten om het netwerk te coördineren en op te zetten. Wat de naar aanleiding van de derde uitnodiging tot het indienen van voorstellen gesloten contracten betreft, zal de jaarlijkse steun aan een netwerk naar verwachting gemiddeld niet meer dan 0,03 miljoen euro per deelnemer bedragen. De maximum looptijd van een netwerk is vier jaar.

B.3 OTO-PROJECTEN INZAKE ONDERZOEKINFRASTRUCTUUR

Doel van deze regeling is onderzoek in samenwerkingsverband te ondersteunen dat op communautair niveau een wezenlijke verbetering teweeg kan brengen in de toegang tot de infrastructuur en de bijbehorende dienstverlening op een bepaald gebied. In het bijzonder worden projecten aangemoedigd die dienen ter ondersteuning van werkzaamheden van infrastructuurnetwerken in het kader van dit programma of van gecoördineerde proefwerkzaamheden in het kader van het eerdere programma "Opleiding en mobiliteit van onderzoekers".

Deelnemers

Aan deze projecten kan worden deelgenomen door exploitanten van onderzoekinfrastructuur, onderzoeksteams van universiteiten, onderzoekcentra en het bedrijfsleven, en fabrikanten van apparatuur. Aan een project moet worden deelgenomen door ten minste twee onderling onafhankelijke juridische entiteiten die onderzoekinfrastructuur exploiteren en die gevestigd zijn in ten minste twee lidstaten of geassocieerde staten. Het project moet door een van deze juridische entiteiten worden gecoördineerd.

Communautaire bijdrage

De communautaire financiering bedraagt niet meer dan 50% van de totale in aanmerking komende kosten van het project, met progressief lagere deelneming naarmate het project dichterbij de markt komt. Voor juridische entiteiten die geen analytische boekhouding voeren, worden de extra kosten als gevolg van het project voor 100% gefinancierd. De contracten zijn niet bedoeld om de aanschaf van vaste kapitaalgoederen te financieren. De naar aanleiding van de derde uitnodiging tot het indienen van voorstellen geselecteerde projecten zullen naar verwachting maximaal vier jaar duren en minimaal tien manjaren aan onderzoekactiviteiten behelzen.

B.4 RONDETAFLCONFERENTIES, ONDERZOEKPANELS EN VERKENNENDE WORKSHOPS

Bij *rondetafelconferenties* komen groepen exploitanten van uit hoofde van het programma (of het eerdere programma "Opleiding en mobiliteit van onderzoekers") gefinancierde gelijksoortige infrastructuur bijeen om de contractwerkzaamheden te coördineren en ervaringen uit te wisselen, om de onderzoekinspanningen van individuele contractanten uit te breiden teneinde een kritische massa te bereiken, en om te overleggen met vertegenwoordigers van gebruikers. Als het onderwerp van een rondetafelconferentie aansluit bij een

specifiek programma, zullen deelnemers van dat programma voor het gesprek worden uitgenodigd. Dergelijke rondetafelconferenties kunnen gelden als thematische netwerken, mits er minimaal drie infrastructuurexploitanten uit ten minste twee lidstaten of geassocieerde staten aan deelnemen die in het kader van dit programma of het eerdere programma voor opleiding en mobiliteit van onderzoekers worden ondersteund.

De *onderzoekpanels* analyseren de rol van het programma ten aanzien van specifieke categorieën onderzoekinfrastructuur of specifieke onderzoekgebieden.

De *verkennende workshops voor onderzoekinfrastructuur* zijn bedoeld om potentiële deelnemers aan onderzoekinfrastructuuronderdelen die weinig ervaring hebben met grensoverschrijdende samenwerking kennis te laten maken met de mogelijkheden om een voorstel voor een samenwerkingsnetwerk of een OTO-project inzake onderzoekinfrastructuur op te stellen.

BEOORDELINGSCRITERIA

De selectie van voorstellen voor te financieren grensoverschrijdende toegang tot grote onderzoekinfrastructuur en de vaststelling van de hoogte van de te verlenen steun geschieden aan de hand van de volgende criteria:

- de kwaliteit van de infrastructuur, met name de vraag of de infrastructuur van internationale topklasse is en het programma geavanceerde apparatuur biedt;
- de kwaliteit van het onderzoek dat externe gebruikers bij de infrastructuur kunnen uitvoeren;
- de kwaliteit van de aan deze externe gebruikers verleende wetenschappelijke, technische en logistieke steun, ondermeer de kwaliteit van de onderzoekomgeving;
- de mate van belangstelling voor het gebruik van de infrastructuur die wordt getoond door nieuwe grensoverschrijdende gebruikers uit landen waar een dergelijke infrastructuur niet bestaat;
- het rendement van de communautaire steun.

Voorts wordt gelet op de voordelen voor de Gemeenschap in de zin van de verhoging van het wetenschappelijk en technisch potentieel van haar minder begunstigde regio's. Terwijl bij de selectieprocedure de wetenschappelijke/technische verdienste en de kosteneffectiviteit van doorslaggevend belang blijven, krijgen voorstellen uit infrastructuur in de minder welvarende regio's van de Gemeenschap voorrang boven andere voorstellen van gelijke verdienste. Met betrekking tot infrastructuur waarvoor uit hoofde van dit of eerdere kaderprogramma's reeds contracten voor soortgelijke activiteiten zijn gesloten, wordt bij de selectie van voorstellen en de vaststelling van de hoogte van de steun tevens rekening gehouden met de uit hoofde van die programma's uitgevoerde tussentijdse en eindevaluaties.

Voorstellen voor samenwerkingsnetwerken, rondetafelconferenties en workshops worden geselecteerd op basis van hun potentieel om de toegang tot en de dienstverlening van onderzoekinfrastructuur van communautair belang te

verbeteren en de het vermogen van de deelnemers om de activiteiten van het netwerk (of de workshop) op efficiënte wijze te coördineren.

OTO-projecten worden geselecteerd op grond van de wetenschappelijke originaliteit van het project, de kwaliteit van de voorgestelde onderzoeksmethode en het werkplan, het potentieel van het project om de toegankelijkheid van onderzoekinfrastructuur in Europa te verbeteren, de algemene belangstelling van infrastructuurexploitanten en gebruikers, en de kwaliteit van het projectbeheer en de bekwaamheid van de partners.

Een aantal van de in de beoordelingshandleiding beschreven algemene beoordelingscriteria (namelijk (i) wetenschappelijke/technische kwaliteit en innoverend karakter, (ii) toegevoegde waarde voor de Gemeenschap en bijdrage tot EU-beleid, en (v) beheer en middelen) is reeds genoemd bij de bovenstaande programmaspecifieke criteria. Enkele andere criteria (namelijk (iii) bijdrage tot de sociale doelstellingen van de Gemeenschap en (iv) economische ontwikkeling en wetenschappelijke/technische vooruitzichten) spelen vanwege de aard van deze activiteit een ondergeschikte rol en zullen derhalve buiten beschouwing blijven.

COÖRDINATIE MET ANDERE ACTIVITEITEN

Deze activiteit wordt uitgevoerd in nauwe coördinatie met verwante activiteiten uit hoofde van andere onderdelen van het kaderprogramma om een consistente en complementaire benadering bij de verlening van steun voor onderzoekinfrastructuur te waarborgen. Meer in het bijzonder wordt in het kader van dit programma:

- een overzicht gepubliceerd waarin voor alle categorieën onderzoekinfrastructuur is aangegeven uit hoofde van welk(e) specifiek(e) programma('s) zij voor steun in aanmerking kunnen komen; en
- jaarlijks een verslag gepubliceerd met een overzicht van alle uit hoofde van het kaderprogramma ontplooid activiteiten ter ondersteuning van onderzoekinfrastructuur en van alle contracten die in het voorgaande jaar zijn gesloten.

Ook wordt deze activiteit gecoördineerd met het specifieke programma "Bevestiging van de internationale rol van het communautaire onderzoek", met name met betrekking tot de banden met internationale organisaties en met mondiale initiatieven inzake onderzoekinfrastructuur.

INDICATIEF TIJDSHEMA¹³

¹³ De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervroegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

Publicatie uitnodiging tot het indienen van voorstellen	Termijn voor de ontvangst van voorstellen	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten	Soort projecten waarop de uitnodiging betrekking heeft	Indicatieve begroting in % van de totale begroting voor uitnodigingen
16/03/99	04/05/99	januari 2000	Toegang tot onderzoekinfrastructuur	65
			Samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur	
			OTO-projecten inzake onderzoekinfrastructuur	
16/11/99	15/02/00	november 2000	Samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur	5
			Rondetafelconferenties (thematische netwerken) & verkennende workshops	
15/11/00	15/02/01	november 2001	Toegang tot onderzoekinfrastructuur	30
			Samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur	
			OTO-projecten inzake onderzoekinfrastructuur	
			Rondetafelconferenties (thematische netwerken) & verkennende workshops	

C. BEVORDERING VAN WETENSCHAPPELIJKE EN TECHNOLOGISCHE KWALITEIT

DOELSTELLINGEN

Wetenschappelijke en technologische kwaliteit is een noodzakelijke voorwaarde voor Europa om in de concurrerende internationale omgeving van wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeling succes te hebben. Met de bevordering van kwaliteit wordt beoogd de beste onderzoekers en teams te betrekken bij en te engageren in Europees onderzoek en opmerkelijke onderzoekresultaten van Europese onderzoekers beter zichtbaar te maken. Tegelijkertijd is het van belang het beeld dat de samenleving heeft van wetenschap en onderzoek te verbeteren teneinde een gunstig klimaat te scheppen voor onderzoek en technologische ontwikkeling, met name voor de uit hoofde van de communautaire kaderprogramma's ontplooiende activiteiten. Wetenschappelijke activiteiten en onderzoek kunnen slechts succesvol zijn en een positief effect hebben indien de burgers een basiskennis van wetenschap en wetenschappelijke aangelegenheden hebben en een positief algemeen beeld ontwikkelen van de desbetreffende activiteiten en de resultaten ervan.

TE BEREIKEN RESULTATEN

Met betrekking tot "*Wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau*" wordt beoogd dat er:

- steun wordt verleend voor in totaal 1000 wetenschappelijke bijeenkomsten; en
- meer dan 100.000 mensen aan deelnemen.

Ten aanzien van "*Onderscheidingen*" wordt verwacht dat er:

- zo'n 10.000 studenten worden gemobiliseerd; en
- circa 500 teams van gerenommeerde onderzoekers bij betrokken zijn.

Ten aanzien van "*Publieksvoorlichting*" wordt verwacht dat er:

- 20 tot 30 samenwerkingsnetwerken worden ondersteund;
- circa 100 tot 150 partners bij betrokken worden; en
- honderdduizenden Europese burgers worden bereikt door de organisatie van de "Europese Week van wetenschap en technologie" en de verstrekking van informatie via elektronische netwerken.

UITVOERING

C.1 WETENSCHAPPELIJKE BIJEENKOMSTEN OP HOOG NIVEAU

De wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau moeten door middel van uitwisselingen bijdragen tot de wetenschappelijke vooruitgang en ervaren onderzoekers, die de wetenschappelijke en technologische ontwikkeling gestalte geven, de gelegenheid te geven hun kennis en ervaring te delen met de jongere generatie. De wetenschappelijke bijeenkomsten bieden tevens een kader waarin onderzoekers die onderdaan zijn van een lidstaat of geassocieerde staat maar werkzaam zijn buiten de lidstaten en geassocieerde staten, kunnen deelnemen

aan netwerken om contacten en wetenschappelijke betrekkingen met collega's in Europa aan te knopen en te onderhouden.

Deelnemers

Aan dit programma-onderdeel kan worden deelgenomen door in een lidstaat of geassocieerde staat gevestigde juridische entiteiten uit alle sectoren van het wetenschappelijk onderzoek die een wetenschappelijke bijeenkomst willen organiseren waarbij een representatieve groep onderzoekers uit de desbetreffende wetenschappelijke gemeenschap betrokken is. Door de Gemeenschap gefinancierde onderzoekers die aan conferenties deelnemen zijn in de regel ingezetenen van een lidstaat of een geassocieerde staat. Daartoe behoren ook personen die op het tijdstip van het evenement actief zijn in laboratoria of instellingen buiten de lidstaten of de geassocieerde staten. Onderdanen van derde landen kunnen voor steun in aanmerking komen wanneer zij ten minste de voorgaande vijf jaren in de Gemeenschap woonachtig zijn geweest of wanneer ze als hoofdspreker zijn uitgenodigd of als wetenschappelijk organisator optreden. De organisatoren van conferenties moeten de deelneming van vrouwelijke onderzoekers aanmoedigen.

Deelnemingsvoorwaarden

Er zijn vier categorieën wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau die voor steun in aanmerking komen. Reeksen van conferenties worden aangemoedigd. In aanmerking komen ook combinaties van verschillende soorten evenementen:

- Euroconferenties, waarbij gerenommeerde wetenschappers en jonge onderzoekers bijeen worden gebracht om bij te dragen tot de vooruitgang van de wetenschap en de opleiding van jonge onderzoekers. Aan zulke conferenties, die in de regel niet langer dan zeven dagen duren, wordt in de regel door maximaal honderdvijftig mensen deelgenomen;
- Eurocursussen, -workshops en -zomercursussen, waar gerenommeerde wetenschappers de gelegenheid krijgen om hun kennis en ervaring te delen met de jongere generatie Europese onderzoekers. De cursussen en workshops duren in de regel niet langer dan dertig dagen en er kunnen maximaal vijftig of, wat de zomercursussen betreft, honderdvijftig mensen aan deelnemen;
- grote conferenties, met meer dan honderdvijftig deelnemers; en
- niet-traditionele conferenties zoals elektronische conferenties (virtuele conferenties, virtuele cursussen, virtuele workshops en virtuele scholen) of doctoraatsconferenties, d.w.z. conferenties die door de jongere generatie onderzoekers ten behoeve van vakgenoten worden georganiseerd. Het gebruik van elektronische breedbandnetwerken wordt aangemoedigd om real time interactie mogelijk te maken.

Om voor steun in aanmerking te komen moet een bijeenkomst worden georganiseerd in een lidstaat of geassocieerde staat. Conferenties komen niet voor steun in aanmerking wanneer ze worden georganiseerd met een winst oogmerk of plaatsvinden binnen zes maanden na de overeenkomstige sluitingsdatum voor de ontvangst van voorstellen.

Beoordelingscriteria

De te ondersteunen wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau worden aan de hand van de volgende criteria geselecteerd:

- het belang van het voorgestelde onderwerp voor de wetenschappelijke wereld;
- de kwaliteit van het voorgestelde programma van de bijeenkomst;
- de relevantie van de bijeenkomst voor de opleiding van de jongere generatie Europese onderzoekers; en
- de toegevoegde waarde van de bijeenkomst voor Europa.

Communautaire bijdrage

Wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau worden ten uitvoer gelegd als begeleidende maatregelen. Door de Gemeenschap wordt bijgedragen in de volgende categorieën kosten:

- (A) tot 100% van de kosten voor de deelneming van jonge onderzoekers die op het moment van de bijeenkomst werkzaam zijn in een lidstaat of geassocieerde staat (reis-, verblijfs- en deelnemingskosten);
- (B) tot 100% van de kosten voor de deelneming van jonge onderzoekers die op het moment van de bijeenkomst werkzaam zijn buiten de lidstaten en geassocieerde staten (reis-, verblijfs- en deelnemingskosten);
- (C) tot 50% van de kosten voor de deelneming van gastsprekers en wetenschappelijk organisatoren (reis- en verblijfkosten); en
- (D) organisatiekosten (huur van zalen en apparatuur, publiciteit, aanschaf van materialen die van essentieel belang zijn voor de opleidingsdoeleinden van de bijeenkomst enz.).

Per soort bijeenkomst komen de volgende categorieën kosten voor steun in aanmerking

- Euroconferenties, -cursussen, -workshops en -zomercursussen: kostencategorieën A, B, C en D;
- Grote conferenties: categorie (A);
- niet-traditionele conferenties: elektronische conferenties (categorie D), doctoraatsconferenties (categorie A, B, C en D).

De contracten met de organisatoren van de conferenties belopen in beginsel maximaal 0,280 miljoen euro en 0,050 miljoen euro per bijeenkomst. Alleen in goed gemotiveerde gevallen kan er meer steun worden verleend.

C.2 ONDERSCHIEDINGEN VOOR VOORTREFFELIJK ONDERZOEK

Onderscheidingen betekenen publieke erkenning en zichtbaarheid voor Europese onderzoekers die via in Europees samenwerkingsverband uitgevoerd onderzoek opmerkelijke, succesvolle wetenschappelijke of technologische resultaten hebben geboekt. Voorts zullen onderscheidingen worden toegekend aan studenten van instellingen van middelbaar of hoger onderwijs die opmerkelijk wetenschappelijk werk hebben geleverd, teneinde de betrokkenen te motiveren om op de

ingeslagen weg verder te gaan en de toekomst van Europa op wetenschappelijk en technologisch gebied te verzekeren, en leeftijdgenoten van de prijswinnaars aan te moedigen om actieve belangstelling voor wetenschap en onderzoek aan de dag te leggen.

Er worden drie soorten onderscheidingen toegekend¹⁴:

de Descartes-prijs voor opmerkelijke wetenschappelijke en technologische prestaties die voortvloeien uit Europese samenwerking;

de Archimedes-prijs voor studenten van instellingen voor hoger onderwijs in Europa die originele wetenschappelijke ideeën of concepten hebben ontwikkeld op voor de wetenschappelijke vooruitgang in Europa relevante gebieden; en

de EU-wedstrijd voor jonge onderzoekers, een zoektocht naar wetenschappelijk talent van 15 tot 20 jaar.

DESCARTESPRIJS

Deelnemers

Deelnemers aan de wedstrijd zijn onderzoekers die bijzondere wetenschappelijke of technologische resultaten hebben bereikt bij Europees onderzoek in samenwerkingsverband.

Toelatingscriteria

Aanvragen voor de Descartesprijs moeten worden ingediend door leden van het projectteam zelf of nominaties kunnen door iedere derde namens de projectteams worden voorgedragen. Aanvragen moeten worden ingediend door juridische entiteiten.

De kandidaten voor de prijs moeten ingezetenen zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat, of tenminste gedurende de laatste vijf jaar in de EU hebben verbleven (voor natuurlijke personen); of in een lidstaat of een geassocieerde staat zijn gevestigd (voor rechtspersonen).

De wedstrijd staat open voor alle gebieden van wetenschappelijke activiteit, ook voor sociale en economische wetenschappen.

De ingezonden projecten moeten ten uitvoer zijn gelegd door middel van Europees onderzoek in samenwerkingsverband, waarbij teams zijn betrokken die in de lidstaten of de geassocieerde staten zijn gevestigd. De minimumeis is twee onderling onafhankelijke juridische entiteiten die gevestigd zijn in twee verschillende lidstaten of in een lidstaat en een geassocieerde staat.

Beoordelingscriteria

¹⁴ De beoordelingsprocedures en -criteria, inclusief het relatieve gewicht ervan, zijn uiteengezet in het herziene "Handboek Procedures voor de beoordeling van voorstellen" voor het vijfde kaderprogramma, dat door de Commissie is vastgesteld.

Onderscheidingen worden toegekend aan projecten die het meeste blijk geven van:

- **Wetenschappelijke kwaliteit:** in de vorm van kwaliteit van de bereikte resultaten; bijdrage tot het oplossen van belangrijke wetenschappelijke en technologische problemen; mate van innovatie en bijdrage tot de stand van wetenschap en techniek.
- **Toegevoegde waarde voor Europa:** in de vorm van kwaliteit van de grensoverschrijdende samenwerking en combinatie van elkaar aanvullende deskundigheid en middelen; en relevantie van de resultaten met betrekking tot het communautaire beleid en de prioriteiten op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling;

Selectie

Er wordt een "Grand Jury" aangesteld. Deze bestaat uit vooraanstaande personen uit de academische wereld, het bedrijfsleven en de maatschappij, die het breedste spectrum van wetenschappelijke disciplines bestrijken. De jury wordt bijgestaan door panels van deskundigen. Een derde van de jury wordt jaarlijks vervangen.

De Descartesprijs wordt toegekend na een selectieprocedure in twee fasen.

Eerst worden alle in aanmerking komende projecten voorgelegd aan de desbetreffende panels van deskundigen. De panels maken een voorselectie van een beperkt aantal projecten die zij voorstellen; zij motiveren hun preselectie op grond van kwaliteit en aantal en stellen dienovereenkomstig een kort rapport over ieder geselecteerd project op. De lijst van voorgedragen projecten worden dan voorgelegd aan de jury, die besluit de Descartesprijs aan een of meer van de genomineerde projecten toe te kennen.

Bij het bepalen van het uiteindelijke aantal toe te kennen prijzen houdt de jury in het bijzonder rekening met de selectiecriteria en de beschikbare middelen.

Communautaire bijdrage

De prijzen worden gefinancierd als "begeleidende maatregelen". De communautaire financiering heeft betrekking op:

- het verlenen door de Commissie van geldprijzen en/of soortgelijke erkenning aan de meest verdienstelijke deelnemers. (Er wordt verwacht dat het aan de prijzen verbonden geld zal worden gebruikt ter bevordering van wetenschap en technologie.) Als indicatief bedrag voor de hoogte van de geldprijzen wordt uitgegaan van 50.000 euro per bij het geselecteerde project betrokken team; en
- de kosten in verband met de voorbereiding en praktische organisatie van de uitreikingsceremonie, tot 100% van de desbetreffende kosten.

ARCHIMEDESPRIJS

Deelnemers

Deelnemers aan de wedstrijd zijn doctoraalstudenten aan Europese instellingen voor hoger onderwijs.

Toelatingscriteria

Aanvragen voor de Archimedesprijs moeten door de betrokken studenten zelf worden ingediend of nominaties kunnen door iedere derde namens de studenten worden voorgedragen. Aanvragen moeten worden ingediend door juridische entiteiten.

De kandidaten moeten natuurlijke personen zijn (in geval van een team zijn de regels inzake toelatingscriteria van toepassing op alle leden van het team) die:

- ingezetenen zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat, of tenminste gedurende de laatste vijf jaar in de EU hebben verbleven; en
- ingeschreven zijn in een in een lidstaat of geassocieerde staat gevestigde instelling voor hoger onderwijs; en
- colleges volgen aan een universiteit (of een daarmee gelijkgestelde instelling voor hoger onderwijs) die recht geeft op een diploma of daarmee gelijkgesteld certificaat die de houder ervan direct toegang geeft tot studies met het oog op het behalen van een doctorstitel of daarmee gelijkgestelde graad.

Voor het academisch jaar 2000 - 2001 moeten de gepresenteerde wetenschappelijke en technologische resultaten relevant zijn voor een van de in de uitnodiging genoemde thema's/problemen en moeten worden ondersteund door een erkende wetenschappelijke instelling. De vier problemen/thema's voor de tweede Archimedesprijs zijn: "concepten voor hulp aan gehandicapten", "woestijnvorming en droogte", "mathematische modellen voor sociaal-economische wetenschappen" en "nieuwe geneesmiddelen uit natuurlijke bronnen".

Beoordelingscriteria

Onderscheidingen worden toegekend aan projecten die het meeste blijk geven van:

- **Wetenschappelijke kwaliteit:** in de vorm van kwaliteit van de bereikte resultaten; creativiteit, originaliteit van resultaten in overeenstemming met het desbetreffende thema of probleem;
- **Europese dimensie/toegevoegde waarde:** relevantie van de resultaten op Europees niveau; projecten waarbij kan worden getoond dat ze het resultaat zijn van Europees teamwork krijgen extra erkenning.

Selectie

Er wordt een jury aangesteld, bestaande uit personen uit de academische wereld, het bedrijfsleven en de maatschappij, die het breedste spectrum van wetenschappelijke en technologische belangen bestrijken. De jury wordt bijgestaan door panels van deskundigen. Een derde van de jury wordt jaarlijks vervangen.

De Archimedesprijs wordt toegekend na een procedure in twee fasen. Eerst worden alle in aanmerking komende projecten voorgelegd aan de desbetreffende panels van deskundigen. De panels maken een voorselectie van een beperkt aantal projecten die zij voorstellen; zij motiveren hun preselectie op grond van kwaliteit en aantal en stellen dienovereenkomstig een kort rapport over ieder geselecteerd project op. De lijst van voorgedragen projecten wordt dan voorgelegd aan de jury, die besluit de Archimedesprijs aan een of meer van de genomineerde projecten toe te kennen.

Bij het bepalen van het uiteindelijke aantal toe te kennen prijzen houdt de jury in het bijzonder rekening met de selectiecriteria en de beschikbare middelen.

Communautaire bijdrage

De prijzen worden gefinancierd als "begeleidende maatregelen". De communautaire financiering heeft betrekking op:

- het verlenen door de Commissie van geldprijzen en/of soortgelijke erkenning; de geldprijzen bestaan uit het recht van de prijswinnaars om fondsen te verwerven voor de verbetering en uitbouw van hun verdere wetenschappelijk carrière en komen overeen met een indicatief bedrag van 50.000 euro per project; en
- de kosten in verband met de voorbereiding en praktische organisatie van de uitreikingsceremonie, tot 100% van de desbetreffende kosten.

WEDSTRIJD VAN DE EUROPESE UNIE VOOR JONGE WETENSCHAPPERS

Deelnemers

Deelnemers zijn juridische entiteiten die overeenkomstige wedstrijden organiseren op nationaal niveau en jonge mensen wier projecten in dat kader zijn geselecteerd.

Deelnemers zijn jonge wetenschappers die een hoofdprijs hebben gewonnen in een nationale wedstrijd voor jonge wetenschappers.

Toelatingscriteria

De deelnemers worden door de jury van hun respectieve nationale wedstrijd geselecteerd om hun project voor de EU-wedstrijd voor te dragen. Het zijn winnaars van hoofdprijzen.

Deelnemende landen zijn lidstaten, geassocieerde staten en landen waarmee de Commissie op regeringsniveau een overeenkomst inzake hun deelneming aan de wedstrijd heeft gesloten.

De wedstrijd staat open voor deelnemers uit alle Europese landen die een nationale wedstrijd voor jonge wetenschappers organiseren. Tot de EU-wedstrijd worden echter alleen organisaties toegelaten die kunnen aantonen dat i) zij een eerlijke, open en billijke preselectie op nationaal niveau hebben georganiseerd, ii) de wedstrijd open staat voor alle gebieden van wetenschappelijke activiteit en iii) de organisatie de officiële steun heeft van het desbetreffende ministerie van dat land.

Komen enkel in aanmerking kandidaten die op het ogenblik van de EU-wedstrijd:

- natuurlijke personen zijn, die door een lidstaat of een geassocieerde staat zijn geselecteerd;
- tussen 15 en 20 jaar oud zijn;
- niet meer dan één jaar hoger onderwijs hebben voltooid;
- een hoofdprijs hebben gewonnen in een nationale wedstrijd voor jonge wetenschappers; en
- nog niet eerder hebben deelgenomen aan de EU-wedstrijd, ook als het om een ander project gaat;

Projecten worden aanvaard op alle gebieden van wetenschappelijk activiteit. Aan de projecten mag zijn gewerkt door individuele deelnemers of door teams van niet meer dan 3 mensen; de regels inzake leeftijd en onderwijs zijn van toepassing op alle leden van het team.

Beoordelingscriteria

De selectie gebeurt op grond van **wetenschappelijk kwaliteit**: originaliteit en creativiteit in het aangeven en de aanpak van het basisprobleem; vaardigheid, zorgvuldigheid en degelijkheid bij de opzet en uitvoering van een onderzoekproject; afwerking van het project, van concept tot afsluiting; redenering en helderheid in de interpretatie en presentatie van resultaten; presentatie en vermogen om het project met de leden van de jury te bespreken.

Bij de toepassing van deze criteria wordt aandacht geschonken aan de leeftijd en het onderwijsniveau van de deelnemers.

Selectie

De jury beoordeelt eerst alle projecten en stelt dan een voorlopige beoordelingslijst op. De deelnemers dienen hun project voor de wedstrijd te

presenteren. De leden van de jury kunnen dan hun voorlopige beoordeling aanpassen op grond van dergelijke presentaties en van verdere gesprekken of discussies met de deelnemers.

De jury neemt een definitief besluit en maakt de lijst van prijswinnaars bekend.

De jury bestaat uit wetenschappers uit verschillende deelnemende landen en bestrijkt het breedste spectrum van wetenschappelijke disciplines. Ieder jaar wordt een voorzitter benoemd. Maximaal een derde van de leden wordt jaarlijks vervangen.

Uitvoerige regelingen inzake de praktische organisatie van de EU-wedstrijd voor jonge wetenschappers zijn te vinden in het wedstrijdreglement.

Communautaire bijdrage

De prijzen worden gefinancierd als "begeleidende maatregelen". De communautaire financiering heeft betrekking op:

- het verlenen door de Commissie van geldprijzen en/of soortgelijke erkenning. Bovengenoemde geldprijzen zijn vastgesteld op een bedrag van 5.000 euro voor ieder van de drie winnaars van de eerste prijs; 3.000 euro voor ieder van de drie winnaars van de tweede prijs en 1.500 euro voor de drie winnaars van de derde prijs; en
- de kosten in verband met de voorbereiding en praktische organisatie van de uitreikingsceremonie, tot 100% van de desbetreffende kosten.

C.3 PUBLIEKSVOORLICHTING

Het hoofddoel bestaat erin meer publieke belangstelling te wekken voor wetenschappelijke activiteiten en technologische ontwikkelingen, in het bijzonder die welke in het kader van Europese onderzoekprogramma's tot stand komen, en zodoende de afstand tussen de wetenschap in een Europees perspectief en de burger te verkleinen. Dit moet ertoe bijdragen dat de Europese burgers een beter inzicht krijgen in, enerzijds, de positieve gevolgen van wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen voor het leven van alledag en, anderzijds, de beperkingen en mogelijke effecten van onderzoek en technologische ontwikkelingen. Met deze activiteiten wordt er tevens naar gestreefd de wetenschappers meer bewust te maken van de vraagstukken en onderwerpen die het publiek bezighouden.

Deze activiteiten moeten zoveel mogelijk de op nationaal niveau ontplooiende initiatieven aanvullen en deze kracht bijzetten.

Deelnemers

De deelnemers aan dit programma-onderdeel zijn in een lidstaat of geassocieerde staat gevestigde juridische entiteiten die professioneel betrokken zijn bij wetenschappelijke communicatie en voorlichting; de ontwikkeling van beleid en inzicht inzake de bekendheid van het publiek met wetenschap en technologie; of instanties die betrokken zijn bij de onpartijdige verspreiding, de bevordering en het gebruik van evenwichtige feitelijke wetenschappelijke informatie. Met 'wetenschappelijke communicatie' wordt met name bedoeld op de media,

vervaardigers van onderwijsmateriaal, musea voor wetenschap en technologie, verleners van wetenschappelijke elektronische informatiediensten enz.

Deelnemingsvoorwaarden

Ondersteunde activiteiten: -

- Voorstellen voor thematische netwerken voor het uitwisselen van ervaring, kennis, know how en beste praktijken. (De duur van de netwerken ligt tussen de 2 en 3 jaar).

De voorkeur wordt gegeven aan netwerken waarbij ten minste vijf niet-gelieerde partners uit ten minste drie lidstaten of geassocieerde staten zijn betrokken; ten minste een van de partners moet in een lidstaat gevestigd zijn.

- Voorstellen voor begeleidende maatregelen voor het testen van beste praktijken, demonstratie van nieuwe benaderingen, analyse van methodologie, en in het geval van de Europese week van wetenschap en technologie (zie hieronder) de rechtstreekse demonstratie van W&T aan het publiek.

De voorkeur wordt gegeven aan begeleidende maatregelen waarbij ten minste drie onderling onafhankelijke partners uit ten minste drie lidstaten of geassocieerde staten zijn betrokken; ten minste een van de partners moet in een lidstaat gevestigd zijn. Begeleidende maatregelen waarbij minder partners betrokken zijn, kunnen voor steun in aanmerking komen indien verwacht wordt dat zij overdraagbare resultaten zullen opleveren die kunnen worden gebruikt door actoren die niet bij het project betrokken zijn.

Beoordelingscriteria

De selectie van voorstellen waarvoor communautaire steun zal worden verleend vindt plaats aan de hand van de volgende, in de beschikking betreffende het kaderprogramma beschreven criteria:

- wetenschappelijke/technische waarde en innoverend karakter;
- toegevoegde waarde voor de Gemeenschap en bijdrage tot het EU-beleid;
- bijdrage tot de maatschappelijke doelstellingen van de Gemeenschap;
- middelen, partnerschap en beheer.

Bij de geselecteerde voorstellen kan het gaan om voorstellen voor nieuwe projecten of initiatieven die aan bovengenoemde criteria voldoen; ook kunnen er voorstellen worden geselecteerd die erop gericht zijn succesvolle nationale initiatieven een Europese dimensie te geven.

Prioriteiten voor 2001

De voorstellen moeten betrekking hebben op een van de volgende gebieden: -

- **Gebied 1: Dialoog met het publiek:**

Doelstelling: het verkennen van mechanismen om het publiek te betrekken bij discussies over het wetenschapsbeleid, om na te gaan op welke wijze ervaringen kunnen worden gedeeld en veralgemeend in heel Europa.

Voorstellen kunnen voortbouwen op de ervaring die is opgedaan met initiatieven op plaatselijk en nationaal niveau, bijvoorbeeld:

- Raadplegingen
- Permanente adviserende comités
- Doelgroepen
- Burgerpanels
- Consensus-conferenties
- Dialoog met betrokken partijen
- Debatten op internet.

De voorstellen kunnen betrekking hebben op alle wetenschapsgebied(en), met inbegrip van de sociale en economische wetenschappen, maar moeten een direct verband hebben met de problemen waaraan het grote publiek belang hecht.

- **Gebied 2: de rol van de media en van de personen die de wetenschap vulgariseren.**

Doelstelling: een evaluatie maken van de mechanismen en kanalen waardoor het grote publiek, en meer bepaald de jongeren, worden blootgesteld aan informatie over wetenschappen; selectie van beste praktijken en ontwikkeling en demonstratie van nieuwe benaderingen ter verbetering van de verspreiding van met wetenschappen verband houdende informatie. De voornaamste doelgroepen zijn: de niet-gespecialiseerde pers, het internet en wetenschapsmusea en -centra.

Bijzondere aandacht moet worden gegeven aan factoren binnen de betrokken beroepen (de wetenschappers zelf, vulgarisatoren op wetenschappelijk gebied, wetenschapsjournalisten, schrijvers over wetenschappen en relevante beleidsmakers) die bepalend zijn voor de publieke perceptie van wetenschappen en de rol daarvan in de samenleving.

- **Gebied 3: de Europese wetenschaps- en technologieweek, november 2002**

Doelstelling: de effecten van de wetenschap, het gebruik en de toepassingen ervan in het dagelijks leven van de Europese burgers op een begrijpelijke manier aantonen en uitleggen. De voorstellen kunnen betrekking hebben op alle wetenschapsgebied(en), met inbegrip van de sociale en economische wetenschappen, maar moeten de voordelen aantonen van actie op Europees niveau.

De voorstellen kunnen betrekking hebben op:

- het bundelen op Europees niveau van acties die op nationaal niveau in Europa zijn gestart (zoals samenwerkingsverbanden, concours, enz.).
- de lancering van gebeurtenissen of activiteiten die vervolgens op nationaal niveau worden uitgevoerd (zoals wetenschappelijke tentoonstellingen, video's, programma's, enz.).
- de lancering van bij uitstek Europese gebeurtenissen of activiteiten die niet over een duidelijk nationaal forum beschikken of waarvan het potentieel beter op transnationaal niveau kan worden ontwikkeld.
- activiteiten ter aanvulling van eigen initiatieven van de Commissie om de Europese burgers vertrouwd te maken met de doelstellingen van onderzoeksprogramma's van de Gemeenschap.

Potentiële contractanten waarvan voorstellen voor activiteiten ter ondersteuning van de Europese wetenschaps- en technologieweek worden geselecteerd, zullen voor een coördinatievergadering (of -vergaderingen) te Brussel worden uitgenodigd alvorens hun contracten in een definitieve vorm worden gegoten, dit teneinde de exacte datum van de week (gepland voor november 2002) en andere met de organisatie van de week verband houdende kwesties vast te leggen. De totale voorbereidingstijd voor de ingediende voorstellen moet in beginsel niet meer dan negen maanden bedragen.

Communautaire bijdrage

De thematische netwerken en de begeleidende maatregelen worden gefinancierd overeenkomstig de in de laatste versie van de toepasselijke standaardcontracten opgenomen voorwaarden met betrekking tot de voor vergoeding in aanmerking komende kosten (<http://www.cordis.lu/fp5/mod-cont.htm>).

COÖRDINATIE MET ANDERE ACTIVITEITEN

Dit programma-onderdeel wordt nauw gecoördineerd met uit hoofde van andere onderdelen van het kaderprogramma uitgevoerde aanverwante activiteiten teneinde een consistente en aanvullende aanpak te waarborgen, met name wat betreft de vaststelling van wetenschappelijke en technologische sectoren waarvoor gerichte publieksvoorlichtingsinitiatieven bijzonder belangwekkend en veelbelovend kunnen zijn.

INDICATIEF TIJDSHEMA¹⁵

Publicatie	Termijn voor	Verwachte	Gebieden waarop de	Soort projecten	Indicatieve
------------	--------------	-----------	--------------------	-----------------	-------------

¹⁵ De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervroegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

uitnodiging tot indienen van voorstellen	de ontvangst van voorstellen	datum van ondertekening van de eerste contracten	uitnodiging betrekking heeft	waarop de uitnodiging betrekking heeft	begroting in % van de totale begroting voor uitnodigingen
16/03/99 ¹⁶	02/06/99	oktober 1999	alle	Wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau	20
	01/02/00	juni 2000	alle	Wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau	20
	01/02/01	juli 2001 (*)	alle	Wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau	20
	01/02/02	juli 2002 (*)	alle	Wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau	11
01/12/99	17/03/00	november 2000	alle	Descartesprijs	2
04/12/00	06/04/01	november 2001	alle	Descartesprijs	2
03/12/01	05/04/02	november 2002	alle	Descartesprijs	2
01/12/99	29/06/00	december 2000	specifieke thema's	Archimedesprijs	1.5
04/12/00	29/06/01	december 2001	specifieke thema's	Archimedesprijs	1.5
03/09/01	15/03/02	juni 2002	specifieke thema's	Archimedesprijs	1.5
16/03/99	02/06/99	februari 2000	W&T-week, samenwerkings-netwerken	Publieksvoorlichting	5
15/01/00	15/04/00	oktober 2000	alle	Publieksvoorlichting	4
07/04/01	02/07/01	december 2001	alle	Publieksvoorlichting	4
15/01/02	15/04/02	oktober 2002	alle	Publieksvoorlichting	4

NB: (*) eerste in aanmerking komende datum van evenement in de volgende maand

¹⁶ Er wordt één uitnodiging gepubliceerd, waarop tot de laatste beoordelingsbijeenkomst kan worden gereageerd. Tot deze datum kunnen voorstellen worden ingediend. Regelmatig vindt er een beoordeling van ingediende voorstellen plaats. De uiterste data betreffen sluitingsdata voor de afzonderlijke beoordelingsbijeenkomsten.

D. KERNACTIVITEIT: VERDIEPING VAN DE FUNDAMENTELE KENNIS OP SOCIAAL-ECONOMISCH GEBIED

DOELSTELLING EN ONDERZOEKTHEMA'S

Doel van deze kernactiviteit is een beter inzicht te verwerven in de structurele veranderingen die zich in de Europese samenleving voltrekken, teneinde methoden te vinden om het veranderingsproces te beheersen en de Europese burgers actiever bij het vormgeven van hun eigen toekomst te betrekken. Dit omvat het analyseren van de belangrijkste trends die aan de veranderingen ten grondslag liggen, het analyseren van de relatie tussen technologie, werkgelegenheid en samenleving, het herbeoordelen van de mechanismen voor participatie in het collectief handelen op alle bestuurlijke niveaus, en het uitwerken van nieuwe ontwikkelingsstrategieën die groei, werkgelegenheid en economische en sociale samenhang stimuleren.

STRATEGIE VOOR DE TENUITVOERLEGGING VAN DE KERNACTIVITEIT

De voornaamste onderdelen zijn:

- * de ontwikkeling van een algemeen kader dat de wetenschappelijke en politieke richting van het onderzoek aangeeft. De onderzoekthema's van dit kader zijn bedoeld om de wetenschappelijke gemeenschap houvast te bieden en duidelijk te maken welke onderliggende uitdagingen het hoofd moeten worden geboden. Dit algemene kader vormt tevens de basis waarop de prioritaire onderzoektaken voor elke uitnodiging tot het indienen van voorstellen worden geselecteerd;
- * de ontwikkeling van een mechanisme voor de dialoog tussen onderzoekers, beleidsmakers en de Commissie. Hiertoe behoren formele overlegprocedures en voortdurende interacties tussen deze actoren via workshops en seminars, alsmede een passend gebruik van begeleidende maatregelen en informatieverbreiding. Van dit mechanisme wordt op ruime schaal gebruik gemaakt tijdens alle fasen van de uitvoering van de kernactiviteit: de vaststelling van onderzoektaken voor de verschillende uitnodigingen tot het indienen van voorstellen; het toezicht op de onderzoekprojecten; de exploitatie van onderzoekresultaten en de uitwerking van concrete beleidsopties;
- * de publicatie van uitnodigingen tot het indienen van voorstellen, die het voornaamste instrument vormen voor het onderzoek in het kader van deze kernactiviteit. De onderzoektaken waarop de verschillende uitnodigingen betrekking hebben, gaan in op vraagstukken die binnen het algemene kader vallen, waarbij de dialoog met de wetenschappelijke gemeenschap en beleidsmakers als leidraad dient;
- * de organisatie van verspreidingsactiviteiten: het welslagen van de kernactiviteit is afhankelijk van een efficiënte verspreiding en exploitatie van onderzoekresultaten. Dit wordt bereikt door middel van diverse mechanismen, zoals het groeperen van projecten rond gemeenschappelijke thema's of het opstellen van beleidsnota's waarin de beleidsopties voor de besluitvormers op een rij zijn gezet. Om onderzoekresultaten te verspreiden wordt een aantal

activiteiten ontplooid, zoals workshops, publicaties en de ontwikkeling van relevante databases.

TE BEREIKEN RESULTATEN

Deze kernactiviteit moet leiden tot:

1. sterkere mobilisatie van de Europese onderzoeksgemeenschap op het gebied van de sociale wetenschappen en relevante onderdelen van de menswetenschappen; betere samenwerking, meer netwerken; en de ontwikkeling van een Europese onderzoekinfrastructuur binnen de sociale wetenschappen. Specifieke doelstellingen die worden nagestreefd zijn onder meer:
 - een verslag over de bijdrage die deze kernactiviteit levert tot de ontwikkeling van een Europese onderzoeksgemeenschap binnen de sociale wetenschappen;
 - de ontwikkeling van een database met informatie over lopend onderzoek in de EU op de gebieden waarop deze kernactiviteit betrekking heeft; en
 - een beoordeling van de bijdrage die deze kernactiviteit levert tot de ontwikkeling van een Europese onderzoekinfrastructuur binnen de sociale wetenschappen;
2. europeanisering van sociaal-economisch onderzoek, bevordering van onderzoek naar specifiek "Europese" sociaal-economische vraagstukken, en betere vergelijkende analyses van lokale, regionale en nationale gegevens. Specifieke doelstellingen die worden nagestreefd zijn onder meer:
 - een sterkere onderzoekbasis voor het Europees beleid; en
 - een betere integratie van de sociaal-economische aspecten in het OTO-beleid en andere beleidslijnen van de EU;
3. verspreiding en benutting van onderzoek, onder meer door een betere dialoog tussen de onderzoeksgemeenschap en beleidsmakers, en betere en gebruiksvriendelijkere toegang tot onderzoekbevindingen voor de Europese burger¹⁷. Specifieke doelstellingen die worden nagestreefd zijn onder meer:
 - betere toegankelijkheid van naar aanleiding van de kernactiviteit opgestelde verslagen, via documentatiecentra enz.;
 - nota's over de beleidsopties, workshops over de raakvlakken tussen onderzoek en beleid;
 - de voorbereiding van incidentele, gebruikersvriendelijke en in voor iedereen begrijpelijke taal geformuleerde overzichten van onderzoekresultaten die van belang zouden kunnen zijn voor het algemene publiek.

¹⁷ De lidstaten krijgen toegang tot informatie afkomstig van werkzaamheden in het kader van deze kernactiviteit overeenkomstig artikel 19, lid 3, van het Besluit van de Raad inzake de regels voor deelneming en verspreiding krachtens artikel 167 van het Verdrag.

BEANTWOORDEN AAN DE DOELSTELLINGEN DOOR MIDDEL VAN EEN REEKS UITNODIGINGEN TOT HET INDIENEN VAN VOORSTELLEN

Het onderzoek binnen deze kernactiviteit moet ten uitvoer worden gelegd door middel van een aantal uitnodigingen tot het indienen van voorstellen. Momenteel is er een andere uitnodiging gepland voor *OTO-projecten, thematische netwerken en infrastructuur*. De gedetailleerde inhoud, met name de onderzoektaken en de uitvoeringsmodaliteiten, van deze derde uitnodiging wordt momenteel intensief bestudeerd. Het werkprogramma wordt te zijner tijd herzien om deze aanvullende elementen te preciseren. Bij deze herziening wordt ook gelet op de onlangs op de Europese Raad van Lissabon omschreven sociale en economische doelstellingen (voorbereiding van de overgang naar een op kennis gebaseerde maatschappij; modernisering van het Europese sociale model, met investeringen in menselijke hulpbronnen en bestrijding van sociale uitsluiting; handhaving van de gezonde economische vooruitzichten) en de sociale prioriteiten van de Europese Unie, als omschreven in de nieuwe agenda van het sociale beleid. Er is ook een open uitnodiging voor begeleidende maatregelen.

Elk van deze uitnodigingen heeft betrekking op de algemene doelstellingen van de kernactiviteit zoals hierboven uiteengezet.

INDICATIEF TIJDSHEMA¹⁸

Publicatie uitnodiging tot het indienen van voorstellen	Termijn voor de ontvangst van voorstellen	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten	Gebieden waarop de uitnodiging betrekking heeft	Soort projecten waarop de uitnodiging betrekking heeft	Indicatieve begroting als % van de totale begroting voor uitnodigingen
16/03/99	02/06/99	januari 2000	Zie onderzoektaken eerste uitnodiging	OTO-projecten, thematische netwerken	18
15/12/99	28/06/00	Maart 2001	Specifieke onderzoektaken	OTO-projecten, thematische netwerken	33
01/09/01	15/12/01	september 2002	Specifieke onderzoektaken	OTO-projecten, thematische netwerken infrastructuur	49

COÖRDINATIE BINNEN HET VIJFDE KADERPROGRAMMA EN MET ANDERE INITIATIEVEN

Coördinatie binnen het vijfde kaderprogramma: sociaal-economisch onderzoek wordt door zowel de specifieke programma's als deze activiteit gefinancierd. Ingevolge het programma "Menselijk potentieel" worden de sociaal-economische onderzoekactiviteiten van de specifieke programma's gecoördineerd en ondersteund, door vergaring en verspreiding van relevante informatie, om te waarborgen dat bij deze programma's consequent rekening wordt gehouden met de sociaal-economische dimensie. Onder meer om een goede basis te leggen voor toekomstige activiteiten op het gebied van sociaal-economisch onderzoek wordt uit hoofde van het horizontale programma jaarlijks een verslag opgesteld over "Sociaal-economisch onderzoek in het vijfde kaderprogramma". De specifieke programma's verschaffen het horizontale programma alle relevante informatie die nodig is voor de voorbereiding van deze jaarverslagen. De coördinatieactiviteiten zijn tevens bedoeld om te waarborgen dat de indirecte activiteiten en dit horizontale programma elkaar aanvullen. Wat de coördinatie van de in het kader van de kernactiviteit geleverde inspanningen betreft, worden de indirecte activiteiten gegroepeerd rond gemeenschappelijke onderzoekdoelstellingen en -thema's teneinde de synergieën en onderzoekresultaten te optimaliseren.

Coördinatie met andere communautaire onderzoekprogramma's en andere Europese onderzoekkaders: er vindt tevens coördinatie plaats met andere communautaire onderzoekinstrumenten, zoals de COST-activiteiten op het gebied van de sociale wetenschappen of de communautaire programma's voor onderwijs, opleiding en jongeren. Deze coördinatie bestaat voornamelijk in het vaststellen van gemeenschappelijke thema's en prioriteiten; het uitwisselen van informatie over activiteiten om doublures te voorkomen; en het vaststellen van aanvullende

¹⁸ De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervroegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

activiteiten voor gemeenschappelijke verspreiding en exploitatie van resultaten ten behoeve van de beleidsvorming.

E. ONDERSTEUNING VAN DE ONTWIKKELING VAN HET WETENSCHAPS- EN TECHNOLOGIEBELEID IN EUROPA

Deze actielijn omvat twee activiteiten: strategische analyse van specifieke beleidskwesties; gemeenschappelijk bestand van indicatoren inzake wetenschap, technologie en innovatie.

DOELSTELLINGEN

Deze activiteiten bieden beleidsmakers die moeten beslissen over de ontwikkeling van het wetenschaps- en technologiebeleid in Europa een flexibele dienst, ter ondersteuning en aanvulling van de activiteiten op nationaal en internationaal niveau. Ze dragen bij tot een openlijke dialoog en stimuleren beleidsmakers en onderzoekers om inzake de ontwikkelingen in het wetenschaps- en technologiebeleid van elkaar te blijven leren, en zorgen ervoor dat relevante gegevens worden verzameld, geanalyseerd en samengevoegd.

E.1 STRATEGISCHE ANALYSE VAN SPECIFIEKE BELEIDSKWESTIES (STRATA)

Specifieke doelstellingen

Het doel van deze activiteit is onderzoekers en beleidsmakers op het gebied van OTO en innovatie (OTOI) via een dialoog in staat te stellen met kennis van zaken te bepalen hoe de doelmatigheid van het Europese beleidsontwikkelingsproces op plaatselijk, regionaal, nationaal en internationaal niveau, alsmede de wisselwerking met andere beleidsgebieden kunnen worden verbeterd. Het is de bedoeling een dialoog tot stand te brengen over nieuwe en/of relevante academische werkzaamheden, OTOI-beleidsopties te ontwikkelen en de totstandkoming van goede praktijken mogelijk te maken.

TE BEREIKEN RESULTATEN

- Voor Europa: goed doordachte OTOI-beleidsopties en goede praktijken voor de verbetering van de doelmatigheid van de systemen voor wetenschap, technologische ontwikkeling en innovatie in Europa.
- Voor de onderdelen van de Europese onderzoekruimte: geconsolideerde OTOI-beleidsopties voor alle soorten activiteiten op het gebied van wetenschap, technologie, innovatie en aanverwante beleidsgebieden, evenals voor afzonderlijke elementen van de Europese onderzoekruimte;
- Voor beleidsmakers op het gebied van wetenschap, technologie en innovatie: Benchmarking van beleid en identificatie van goede, de beste en adequate praktijken inzake OTOI.
- Voor openbare beleidsontwikkelaars: analyse van nieuwe OTOI-beleidsthema's met uitwerking van de bijbehorende beleidsopties en consequenties voor specifieke thema's of maatschappelijke en economische sectoren.

- Specifieke diensten ten behoeve van de OTOI-beleidsgemeenschap, waardoor uitwisseling van gezichtspunten, verbreding van de coördinatie en/of beleidsontwikkeling en besluitvorming op alle niveaus wordt vergemakkelijkt.
- Specifieke analyse van specifieke actuele beleidskwesties, via een peer review door groepen van deskundigen.

PRIORITEITEN

Met de mededeling “Naar een Europese onderzoekruimte” is een discussie op gang gebracht over de urgentste prioriteiten voor het Europese onderzoek. Deze activiteit moet een bijdrage aan die discussie leveren in de context van de reeds lopende projecten (zie http://www.cordis.lu/improving/src/hp_sstp.htm). Daarom is deze activiteit gericht op de volgende punten:

(i) Beleidsontwikkeling voor het OTOI-systeem

Wetenschap, onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie worden steeds meer beschouwd als de belangrijkste voorwaarden voor economische groei en sociale ontwikkeling. De verbanden tussen wetenschap enerzijds, en de industrie, de samenleving en de maatschappelijke instellingen anderzijds, zijn vaak niet voldoende ontwikkeld. Systemen die de mobiliteit van kennis bevorderen, intermediaire instellingen creëren of ontwikkelen of structurele systeemveranderingen mogelijk helpen maken, en die in verschillende context (bijvoorbeeld regionaal, nationaal, supranationaal and mondiaal) worden toegepast met wisselende doelmatigheid, moeten met elkaar worden vergeleken, gebenchmarkt en geoptimaliseerd. De belangrijkste elementen in het gebruik van de nieuwe informatie- en telecommunicatietechnologie moeten worden aangepast aan de context, wil Europa zijn op kennis gebaseerde industrie kunnen behouden.

(ii) Beleid om investeringen in middelen voor OTOI te bevorderen

Door rechtstreekse publieke investeringen in onderzoek is een verbeterde financiële en wettelijke omgeving steeds belangrijker geworden voor het bevorderen van investeringen in onderzoek op alle niveaus. De beperkte onderzoeksbegrotingen, infrastructuren, mobiliteit van mensen en kennis, de toenemende complexiteit van producten en regelgeving, risicopremies, carrières en beloningsstructuren, en de kortere tijd die beschikbaar is voor de invoering van nieuwe technologie, maken een nauwkeuriger kosten/batenanalyse van de sociaal-economische doelstellingen op lange termijn noodzakelijk.

(iii) Wetenschap en bestuur: effect op ander beleid

De trend naar open en transparant bestuur impliceert dat het beleid van de overheid en van bedrijven steeds sterker wordt beïnvloed door wetenschappelijke vraagstukken. Het systematisch verlenen en inwinnen van wetenschappelijk advies bij het ontwikkelen van overheidsbeleid is een nieuw aspect van het openbaar bestuur. Hiervoor is het noodzakelijk dat beleid en processen beter worden geplaatst in de context van het totale systeem en van de veranderende institutionele omgeving waarin ze worden uitgevoerd. Er zijn verbeteringen mogelijk bij de uitwisseling van goede praktijken tussen overheidsinstanties, grote OTOI-investeerders, beleidsontwikkelaars, de maatschappij en de wetenschap, waardoor de synergieën worden verbeterd en spanningen worden verminderd, en

tegelijkertijd de rol en de reikwijdte van de wetenschap in het beleid wordt verduidelijkt. Enkele gebieden die in dit verband voor Europa van belang zijn en waarvan de mogelijkheden moeten worden onderzocht, zijn de consumentenbescherming, intellectuele eigendom, de ethiek en de implicaties van de biotechnologie, de opkomst van elektronische handel (E*Europe), milieubelastingen, gemeenschappelijke defensie en veiligheid en de uitbreiding; andere specifieke vraagstukken kunnen door regionale groepen of afzonderlijke landen worden aangepakt.

(iv) Verbeterde beleidscoördinatie in het Europese Wetenschapssysteem

Het "Europese wetenschapssysteem" omvat universitaire en openbare onderzoekcentra, rechtstreeks gefinancierd onderzoek, ontwikkeling en innovatieactiviteiten door het bedrijfsleven, een aantal filantropische instellingen, infrastructuur en het genereren van kennis door het onderwijssysteem en de benutting van deskundigheid. Op lokaal en regionaal niveau worden deze elementen vaak op effectieve wijze gekoppeld; de interactie van deze systemen op alle niveaus - tot het pan-Europese - kan tot grote efficiëntieverbeteringen en een betere toepassing van kennis leiden. Een beter begrip van wederzijdse beleidsdoelstellingen en -mechanismen, waardoor de coördinatie en het bestuur van het wetenschapssysteem en het aanverwante beleid op alle niveaus worden verbeterd, is een essentiële stap waarmee een progressieve ontwikkeling van een efficiënt systeem wordt bespoedigd en de Europese prestaties worden verbeterd.

UITVOERING

Deze activiteit is bedoeld om een open dialoog met deskundigen, beleidsmakers en intermediairs op het gebied van wetenschap, technologische ontwikkeling en innovatiebeleid, en met soortgelijke actoren op aanverwante beleidsgebieden, te waarborgen, met de volgende doeleinden:

- beleidsmakers en deskundigen inzake kwesties met betrekking tot het opstellen en uitvoeren van beleid op alle niveaus en tussenniveaus met elkaar in contact te brengen zodat zij ervaringen kunnen uitwisselen en van elkaar kunnen leren;
- analyse- en syntheseswerkzaamheden uit te voeren en kennis en inzicht te verwerven inzake vraagstukken en mogelijkheden die van belang zijn voor wetenschap en technologie in een Europees kader, en deze kennis aan te wenden ten behoeve van beleidsmakers op het gebied van wetenschap en technologie op verschillende niveaus.

Deze activiteit wordt uitgevoerd door middel van thematische netwerken, begeleidende maatregelen en deskundigengroepen.

In de thematische netwerken komen onderzoekorganisaties uit verschillende landen en, waar aangewezen, beleidsmakers en andere belanghebbenden bijeen, die gericht zijn op het behalen van resultaten welke in een beleidscontext moeten worden gebruikt.

Bovendien is er een open uitnodiging voor begeleidende maatregelen die de verwezenlijking van de bovenomschreven doelstellingen mogelijk maken:

Groepen deskundigen inzake specifieke beleidskwesties kunnen zo nodig door de Commissie bijeen worden geroepen. De deskundigen worden geselecteerd uit

een naar aanleiding van een in het Publicatieblad verschenen uitnodiging tot aanmelding (PB C120 van 1.5.1999) opgestelde lijst.

BEOORDELINGSCRITERIA

Bij de selectie wordt voorrang gegeven aan op nieuwe vraagstukken en beleidstrends gerichte voorstellen, waarbij een kritische massa van inputs van verschillende vakgebieden en disciplines wordt gecombineerd en/of actoren uit diverse vakgebieden samenwerken aan een coherente op het wetenschaps- en technologiebeleid gerichte benadering. Voorstellen moeten de relevantie en toegevoegde waarde van de voorgestelde activiteit voor de toekomstige ontwikkeling van het wetenschaps- en technologiebeleid in Europa aantonen.

Aldus worden met de voorgestelde activiteit impliciet de sociale en economische doelstellingen van de Gemeenschap nagestreefd, zodat de voorstellen niet specifiek aan deze criteria hoeven te worden getoetst. In overeenstemming met de aard van de maatregel kunnen er voor begeleidende maatregelen meer specifieke selectie- en toekenningscriteria worden vastgesteld.

COÖRDINATIE MET ANDERE ACTIVITEITEN

Er wordt gezorgd voor samenhang en complementariteit met andere acties van de andere specifieke programma's en het Instituut voor technologische prognose teneinde tot wederzijdse voordelen en synergieën te komen, door coördinatie en het gebruik van geharmoniseerde instrumenten en een gemeenschappelijke aanpak voor de verspreiding van resultaten.

Publicatie uitnodiging tot het indienen van voorstellen	Termijn voor de ontvangst van voorstellen	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten	Gebieden waarop de uitnodiging betrekking heeft	Soort projecten waarop de uitnodiging betrekking heeft	Indicatieve begroting als % van de totale begroting voor uitnodigingen
16/03/99	02/06/99	01/10/99	alle	thematische netwerken	18
16/03/99	tot 02/06/00	4 maanden na beoordeling	alle	studies enz.	7
01/03/00	tot 31/01/01 ²⁰	4 maanden na beoordeling	alle	studies enz.	9
01/03/00	05/06/00	01/11/00	alle	thematische netwerken	25
01/02/01	tot 15/06/02 ²¹	4 maanden na beoordeling	alle	studies enz.	16
01/02/01	01/06/01	01/11/01	alle	thematische netwerken	25

E.2 GEMEENSCHAPPELIJK BESTAND VAN INDICATOREN INZAKE WETENSCHAP, TECHNOLOGIE EN INNOVATIE

TE BEREIKEN RESULTATEN

De specifieke te bereiken resultaten omvatten²²:

- verslagen over Europese indicatoren voor wetenschap en technologie en andere thematische verslagen;
- een coherente en vergelijkbare reeks Europese indicatoren voor wetenschap en technologie; en
- regelmatige publicatie van de bij deze activiteit vergaarde informatie op internet

PRIORITEITEN

¹⁹ De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervroegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

²⁰ Er werd een uitnodiging gepubliceerd, waarop tot 31/01/01 kan worden gereageerd. Deze uitnodiging zal dan worden vervangen door de uitnodiging van 01/02/01, rekening houdend met de mededeling van de Commissie over de Europese onderzoekruimte, COM(2000)6. Tot 31/01/01 kunnen voorstellen worden ingediend. Zij worden beoordeeld op tijdstippen die afhangen van het aantal ontvangen voorstellen, met een tussentijd van maximaal drie maanden.

²¹ Op 01/02/01 wordt een uitnodiging gepubliceerd, waarop tot 15/06/02 kan worden gereageerd. Die uitnodiging vervangt de uitnodiging van 01/03/00 en is gebaseerd op dit herziene werkprogramma, rekening houdend met de mededeling van de Commissie over de Europese onderzoekruimte, COM(2000)6. Tot 15/06/02 kunnen voorstellen worden ingediend. Zij worden beoordeeld op tijdstippen die afhangen van het aantal ontvangen voorstellen, met een tussentijd van maximaal zes maanden. De eerste evaluatie-zitting zal plaatsvinden in juli 2001, naar aanleiding van voorstellen die zijn ontvangen vóór 01/07/01.

²² De lidstaten krijgen toegang tot informatie afkomstig van werkzaamheden in het kader van deze kernactiviteit overeenkomstig artikel 19, lid 3, van het Besluit van de Raad inzake de regels voor deelneming en verspreiding krachtens artikel 103 J van het Verdrag.

Deze tweede categorie activiteiten is gericht op de ontwikkeling van relevante en op verschillende niveaus (regionaal, nationaal, Europees, mondiaal) vergelijkbare indicatoren voor het ontwerp, de coördinatie en de beoordeling van OTO-strategieën in Europa. De activiteiten, die worden verricht in samenwerking met het Bureau voor de Statistiek, de betrokken diensten van de Commissie en gespecialiseerde instellingen in Europa, moeten op termijn een gemeenschappelijk Europees bestand van indicatoren inzake wetenschap, technologie en innovatie opleveren. De activiteiten bestrijken de volgende gebieden:

Europese indicatoren inzake wetenschap, technologie en innovatie: dit behelst het coördineren, financieren en controleren van de werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor de wijziging, harmonisatie, formulering en verspreiding van geschikte indicatoren voor de Unie en de voornaamste derde landen teneinde een coherente reeks indicatoren met bijbehorende meta-gegevens te ontwikkelen. Het gaat hierbij om indicatoren voor wetenschap en technologie en enkele hiermee samenhangende economische indicatoren.

Studies naar nieuwe indicatoren voor nieuwe beleidsmaatregelen op het gebied van wetenschap en innovatie: er worden studies verricht om op een beperkt aantal gebieden nieuwe concepten voor mogelijke indicatoren te ontwerpen, de haalbaarheid ervan te beoordelen en ze te ontwikkelen. Op welke gebieden deze nieuwe indicatoren betrekking zullen hebben, wordt vastgesteld in overleg met beleidsmakers op het terrein van wetenschap en technologie en deskundigen op het terrein van indicatoren (bijvoorbeeld indicatoren voor wetenschap en technologie voor de dienstensector, of nieuwe indicatoren voor menselijke hulpbronnen, zoals voor opleidingsniveau, sekse of mobiliteit).

Het is met name belangrijk dat deze activiteiten beantwoorden aan de nieuwe discussie over het onderzoekbeleid naar aanleiding van de mededeling van de Commissie "Naar een Europese onderzoekruimte", en de vergaderingen van de Europese Raad in Portugal in maart en juni 2000.

Met het oog hierop en om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van nieuwe indicatoren en nieuwe analytische benaderingen met betrekking tot W&T-indicatoren die beantwoorden aan de behoeften van de Europese beleidsmakers op het gebied van wetenschap en technologie, zal voor de volgende thema's een uitnodiging tot het indienen van voorstellen worden gepubliceerd:

Thema 1: Nieuwe indicatoren voor de Europese onderzoekruimte

Doel is de ontwikkeling van nieuwe W&T-indicatoren die kunnen worden gebruikt bij de analyse van de ontwikkeling van de Europese onderzoekruimte, met inbegrip van bijvoorbeeld nieuwe indicatoren en kwantitatieve benaderingen voor het benchmarken van nationaal onderzoekbeleid; nieuwe indicatoren voor de analyse van W&T-inspanningen en prestaties op het niveau van de lidstaten, de regio's en de belangrijkste spelers op het gebied van onderzoek; en indicatoren voor de beoordeling van de effecten van onderzoek en innovatie op het concurrentievermogen, de werkgelegenheid en de cohesie in de context van de kennismaatschappij.

Thema 2: Koppeling van indicatoren van W&T, innovatie en economische prestaties

Door een beter gebruik van de verschillende gegevensbronnen moet in het onderzoek worden gestreefd naar de koppeling tussen verschillende typen indicatoren voor de analyse van de wisselwerkingen tussen O&O, innovatie en economische en commerciële activiteiten op het niveau van de individuele ondernemingen, universiteiten, onderzoekcentra, etc, met inachtneming van de in de lidstaten geldende regels inzake de vertrouwelijkheid van dergelijke gegevens. De resultaten moet een vergelijkende analyse van de prestaties van de spelers op het gebied van W&T en innovatie in de verschillende Europese landen vergemakkelijken.

Thema 3: Indicatoren van de dynamiek, inertie en efficiëntie van onderzoek- en innovatiesystemen en -beleid in Europa

Doel is beter gebruik te maken van indicatoren voor de kwantitatieve analyse van de factoren die bepalend zijn voor verandering en inertie in de lange-termijnontwikkeling van O&O- en innovatiesystemen en -beleid op Europees, nationaal en regionaal niveau. Dit moet ook de ontwikkeling omvatten van indicatoren die een betere analyse mogelijk maken van de gelijktijdige ontwikkeling van het onderwijssysteem, het onderzoek- en innovatiesysteem en het industriële systeem, en van de efficiëntie van de diverse beleidslijnen en instrumenten die van invloed zijn op het concurrentievermogen en het innovatieve karakter van de Europese economieën.

Thema 4: Nieuwe benaderingen en indicatoren voor de kwantitatieve analyse van W&T

Doel van dit thema is de ontwikkeling van nieuwe indicatoren en nieuwe methodologische en kwantitatieve benaderingen teneinde de beoordeling, de vergelijkbaarheid en de prospectieve analyse van het onderzoek- en innovatiebeleid in Europa te verbeteren. Voorbeelden van mogelijke onderzoeksvraagstukken zijn de totstandbrenging van een betere koppeling tussen indicatoren (bijvoorbeeld met betrekking tot demografie, onderwijs en menselijk potentieel in W&T) of tussen nomenclaturen (bijvoorbeeld classificaties op het gebied van wetenschap, technologie en industrie), of het meten van nieuwe ontwikkelingen in de kenniseconomie (bijvoorbeeld beginnende technologiebedrijven, spin-offs, kennisintensieve diensten, nieuwe financieringsvormen van onderzoek en innovatie etc.). Het onderzoek kan betrekking hebben op de ontwikkeling van nieuwe indicatoren of nieuwe manieren om gebruik te maken van de bestaande W&T-statistieken en -indicatoren, en om de kwaliteit en de vergelijkbaarheid daarvan te verbeteren (wat betreft de concepten, normen, statistische methodes, nomenclaturen, classificaties, onderverdelingen), en op de ontwikkeling van praktische instrumenten voor ondersteuning van het verzamelen van gegevens.

UITVOERING

Ontwikkeling, aanpassing en modernisering van indicatoren voor wetenschap en technologie: gedurende een proeffase worden de indicatoren opgesteld op basis van de materialen waarover verschillende Europese, internationale, nationale of particuliere instellingen beschikken. De diensten van de Commissie zullen contact onderhouden met verschillende belangrijke actoren op het gebied van indicatoren (OESO, lidstaten) teneinde de indicatoren, met name de traditionele indicatoren inzake O&O en innovatie, te harmoniseren en te

moderniseren. Dit moet leiden tot verbetering van het bestand van beschikbare indicatoren, zowel door aanscherping van de traditionele indicatoren als door voorbereiding en invoering van nieuwe indicatoren.

Studies naar nieuwe indicatoren voor nieuw beleid: dit tweede onderdeel omvat de activiteiten die noodzakelijk zijn voor het ontwerp en de ontwikkeling van nieuwe indicatoren voor wetenschap en technologie, voor verbetering van de kwantitatieve analyses van Europese onderzoek- en innovatiesystemen en voor verbetering van het inzicht in de nieuwe kwesties die spelen op Europees niveau. Tevens wordt beoogd Europese deskundigheid te verwerven op het gebied van kwantitatieve analyse en indicatoren voor wetenschap, technologie en innovatie, door bevordering van nuttige interacties op dit gebied. Tevens zullen er horizontale en thematische verslagen worden voorbereid (bijvoorbeeld een volgend Europees verslag inzake indicatoren voor wetenschap en technologie, of een statistische cd-rom).

De activiteiten worden ten uitvoer gelegd door middel van OTO-projecten, thematische netwerken en de volgende begeleidende maatregelen:

- verlening van diensten voor de opbouw van het gemeenschappelijke bestand van indicatoren voor wetenschap en technologie;
- studies en haalbaarheidsstudies inzake specifieke thema's, met als doel nieuwe indicatoren te ontwerpen en te ontwikkelen en analytisch inzicht te krijgen; en
- technische ondersteuning met betrekking tot de coördinatie.

BEOORDELINGSCRITERIA

De selectie van voorstellen voor te ondersteunen OTO-projecten en thematische netwerken en de vaststelling van de hoogte van de steun geschieden overeenkomstig de algemene criteria aan de hand van onderstaande specifieke criteria:

- wetenschappelijke kwaliteit en innoverend karakter;
- toegevoegde waarde voor de Gemeenschap en bijdrage tot het EU-beleid;
- economische ontwikkeling en wetenschappelijke en technologische vooruitzichten (deugdelijkheid van de exploitatiestrategieën, strategische gevolgen van het voorgestelde project, deugdelijkheid van de verspreidingsstrategieën); en
- middelen, partnerschap en beheer.

De wetenschappelijke kwaliteit wordt getoetst aan de hand van de theorie en methode, de helderheid van het voorstel en de kwaliteit van het partnerschap. Een gedetailleerde uitleg bij en toelichting op alle criteria is opgenomen in het Beoordelingshandboek.

COÖRDINATIE MET ANDERE OTO-PROGRAMMA'S VAN HET VIJFDE KADERPROGRAMMA

Er wordt voor gezorgd dat de activiteiten aansluiten en een aanvulling vormen op de activiteiten van andere specifieke programma's en die van het Instituut voor technologische prognose teneinde wederzijdse voordelen en synergieën tot stand te brengen, door coördinatie en het gebruik van geharmoniseerde instrumenten en een gemeenschappelijke aanpak bij de verspreiding van resultaten.

INDICATIEF TIJDSHEMA²³ - GEMEENSCHAPPELIJK BESTAND VAN INDICATOREN INZAKE WETENSCHAP, TECHNOLOGIE EN INNOVATIE

Publicatie uitnodiging tot het indienen van voorstellen	Termijn voor de ontvangst van voorstellen	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten	Gebieden waarop de uitnodiging betrekking heeft	Soort projecten waarop de uitnodiging betrekking heeft	Indicatieve begroting als % van de totale begroting voor uitnodigingen
15/12/2000	15/04/2001	september 2001	thema's 1,2,3,4	OTO-projecten en thematische netwerken	70%
15/12/2000	15/04/2001	september 2001	thema's 1,2,3,4	OTO-projecten en thematische netwerken	30%

²³ De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervroegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

F. BEGELEIDENDE MAATREGELEN VOOR HET PROGRAMMA

Begeleidende maatregelen bestaan voornamelijk in:

- studies ter ondersteuning van dit programma en als voorbereiding op toekomstige activiteiten, onder meer naar strategische kwesties die zich tijdens het programma voordoen;
- uitwisseling van informatie, conferenties, seminars, workshops, rondetafelconferenties, onderzoekpanels en andere wetenschappelijke of technische conferenties, inclusief werkgroepen om de ontwikkeling van kennis "aan de grenzen van de wetenschap" te ondersteunen;
- gebruik van externe deskundigheid, onder meer met het oog op de in artikel 5, lid 1, van het vijfde kaderprogramma bedoelde toetsing van het specifieke programma, de in artikel 5, lid 2, van het vijfde kaderprogramma bedoelde externe evaluatie, de evaluatie van voorgestelde OTO-werkzaamheden onder contract of het toezicht op de uitvoering daarvan;
- activiteiten op het gebied van verspreiding, informatie en bekendmaking, waaronder wetenschappelijke publicaties en activiteiten met betrekking tot de promotie en exploitatie van resultaten en de overdracht van technologie;
- bevordering van de bekendheid en het prestige van de Marie Curie-bursalen door middel van de vereniging van Marie Curie-bursalen;
- steun om potentiële deelnemers bijeen te brengen teneinde een gedetailleerd werkprogramma voor een onderzoekvoorstel op te stellen, vooral als middel om voorstellen te stimuleren die betrekking hebben op nieuwe opkomende gebieden van wetenschap en technologie, originele transdisciplinaire benaderingen of gebieden waarop nog maar zelden transnationale samenwerking heeft plaatsgehad;
- steun voor activiteiten op het gebied van voorlichting en hulp aan bij onderzoek betrokken partijen, waaronder het MKB.

Deze maatregelen worden door de Commissie ten uitvoer gelegd en kunnen wanneer daar aanleiding toe is onderwerp worden van uitnodigingen tot het indienen van voorstellen, aanbestedingen of subsidies. De communautaire bijdrage dekt tot 100% van de in aanmerking komende extra kosten van deze maatregelen.

In speciale gevallen kunnen er spontaan begeleidende maatregelen worden geïntroduceerd als subsidieverzoek.

INDICATIEF TIJDSHEMA²⁴ - BEGELEIDENDE MAATREGELEN

Publicatie uitnodiging tot het	Termijn voor de ontvangst van	Verwachte datum van ondertekening	Gebieden waarop de uitnodiging	Soort projecten waarop de uitnodiging	Indicatieve begroting als % van de totale begroting
---	--	--	---	--	--

²⁴ De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervroegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

indienen van voorstellen	voorstellen	van de eerste contracten	betrekking heeft	betrekking heeft	voor uitnodigingen
16/06/99	tot 15/05/2000	4 maanden na de beoordeling	alle	Begeleidende maatregelen	47%
16/05/00	tot 28/06/02	4 maanden na de beoordeling	alle	Begeleidende maatregelen	53%

G. INDICATIEVE VERDELING VAN DE PROGRAMMAMIDDELEN

	Totaal voor activiteit ¹ miljoen euro	Bedrag voor uitnodi- gingen 1999 miljoen euro	Bedrag voor uitnodiging 2000 ² miljoen euro	Bedrag uitnod 200 miljoen
STEUN VOOR DE OPLEIDING EN MOBILITEIT VAN ONDERZOEKERS	858	343	324	
Netwerken voor opleiding door onderzoek		220	230	
Marie Curie-beurzen		123	94	
<i>Marie Curie-beurzen: individueel, terugkeer en ervaren onderzoekers</i>		44	79 ⁴	
<i>Marie Curie-beurzen voor opleiding bij het bedrijfsleven</i>		20	15	
<i>Marie Curie-ontwikkelingsbeurzen</i>		15	-	
<i>Verblijven in Marie Curie-opleidingscentra</i>		44	-	
BETERE TOEGANG TOT ONDERZOEKINFRASTRUCTUUR	182	122	60	
Grensoverschrijdende toegang tot grote onderzoekinfrastructuur		75		
Samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur		15		
OTO-projecten inzake onderzoekinfrastructuur		31		
Rondetafelconferenties en workshops		1		
BEVORDERING VAN WETENSCHAPPELIJKE EN TECHNOLOGISCHE KWALITEIT	50	15.4	15.4	
Wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau		10	10	
Onderscheidingen		1.4	1.4	
Publieksvoorlichting		4	4	
VERDIEPING VAN DE FUNDAMENTELE KENNIS OP SOCIAAL-ECONOMISCH GEBIED	165	85⁶		
ONDERSTEUNING VAN DE ONTWIKKELING VAN HET WETENSCHAPS- EN TECHNOLOGIEBELEID IN EUROPA	25	7.5	9.5	
Strategische analyse van specifieke beleidskwesties		3.3	4.5	
Gemeenschappelijk bestand van indicatoren inzake wetenschap, technologie en innovatie		4.2	5	

¹ De financiële bijdrage in verband met de deelneming van geassocieerde staten is niet inbegrepen.

² De indicatieve bedragen betreffen de in 2000 te publiceren uitnodigingen (dit betekent niet dat deze bedragen in 2000 noodzakelijk worden besteed).

³ De indicatieve bedragen betreffen de in 2001 te publiceren uitnodigingen (dit betekent niet dat deze bedragen in 2001 noodzakelijk worden besteed).

⁴ Open uitnodiging gepubliceerd in 1999 - het indicatieve bedrag betreft de termijnen voor 2000 (dit betekent niet dat deze bedragen in 2000 noodzakelijk worden besteed).

⁵ Open uitnodiging gepubliceerd in 1999 - het indicatieve bedrag betreft de termijnen voor 2001 (dit betekent niet dat deze bedragen in 2001 noodzakelijk worden besteed).

⁶ Het genoemde bedrag betreft de eerste en de tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen.

H. INDICATIEF TIJDSHEMA VOOR HET PROGRAMMA

Soort projecten waarop de uitnodiging betrekking heeft	Publicatie uitnodiging tot indienen van voorstellen	Termijn voor de ontvangst van voorstellen	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten
Netwerken voor opleiding door onderzoek	16/03/99	02/06/99	februari 2000
Netwerken voor opleiding door onderzoek	15/12/00	4/05/01	februari 2002
Marie Curie-beurzen: individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	16/03/99	17/05/99	oktober 1999
Marie Curie-beurzen: individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	16/03/99	15/03/00	augustus 2000
Marie Curie-beurzen: individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	16/03/99	13/09/00	februari 2001
Marie Curie-beurzen: individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	16/03/99	14/03/01	augustus 2001
Marie Curie-beurzen: individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	16/03/99	12/09/01	februari 2002
Marie Curie-beurzen: individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	16/03/99	13/03/02	augustus 2002
Marie Curie-beurzen: bedrijfsleven	16/03/99	16/06/99	november 1999
Marie Curie-beurzen: bedrijfsleven	15/02/00	03/10/00	februari 2001
Marie Curie-beurzen: bedrijfsleven	15/02/01	3/10/01	maart 2002
Marie Curie-beurzen: ontwikkeling	11/06/99	13/10/99	maart 2000
Marie Curie-beurzen: ontwikkeling	15/02/01	16/05/01	oktober 2001
Marie Curie-beurzen: opleidingscentra	11/06/99	13/10/99	maart 2000
Marie Curie-beurzen: opleidingscentra	15/02/01	16/05/01	oktober 2001
Onderzoekinfrastructuur: toegang	16/03/99	04/05/99	januari 2000
Onderzoekinfrastructuur: toegang	15/11/00	15/02/01	november 2001
Onderzoekinfrastructuur: samenwerkingsnetwerken	16/03/99	04/05/99	januari 2000
Onderzoekinfrastructuur: samenwerkingsnetwerken	16/11/99	15/02/00	november 2000
Onderzoekinfrastructuur: samenwerkingsnetwerken	15/11/00	15/02/01	november 2001
Onderzoekinfrastructuur: OTO-projecten	16/03/99	04/05/99	januari 2000
Onderzoekinfrastructuur: OTO-projecten	15/11/00	15/02/01	november 2001
Onderzoekinfrastructuur: rondetafelconferenties (thematische netwerken) & verkennende workshops	16/11/99	15/02/00	november 2000
Onderzoekinfrastructuur: rondetafelconferenties (thematische netwerken) & verkennende workshops	15/11/00	15/02/01	november 2001
Wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau	16/03/99	02/06/99	oktober 1999
Wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau	16/03/99	01/02/00	juni 2000
Wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau	16/03/99	01/02/01	juli 2001
Wetenschappelijke bijeenkomsten op hoog niveau	16/03/99	01/02/02	juli 2002
Onderscheidingen voor voortreffelijk onderzoek - Descartesprijs	01/12/99	17/03/00	november 2000
Onderscheidingen voor voortreffelijk onderzoek - Descartesprijs	15/12/00	06/04/01	november 2001
Onderscheidingen voor voortreffelijk onderzoek - Descartesprijs	03/12/01	05/04/02	november 2002

Soort projecten waarop de uitnodiging betrekking heeft	Publicatie uitnodiging tot indienen van voorstellen	Termijn voor de ontvangst van voorstellen	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten
Onderscheidingen voor voortreffelijk onderzoek - Archimedesprijs	01/12/99	29/06/00	december 2000
Onderscheidingen voor voortreffelijk onderzoek - Archimedesprijs	15/12/00	29/06/01	december 2001
Onderscheidingen voor voortreffelijk onderzoek - Archimedesprijs	03/09/01	15/03/02	juni 2002
Publieksvoorlichting	16/03/99	02/06/99	februari 2000
Publieksvoorlichting	15/01/00	15/04/00	oktober 2000
Publieksvoorlichting	07/04/01	02/07/01	december 2001
Publieksvoorlichting	15/01/02	15/04/02	oktober 2002
Verdieping van de fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied: <i>OTO-projecten, thematische netwerken</i>	16/03/99	02/06/99	januari 2000
Verdieping van de fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied: <i>OTO-projecten, thematische netwerken</i>	15/12/99	28/06/00	Maart 2001
Verdieping van de fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied: <i>OTO-projecten, thematische netwerken</i>	01/09/01	15/12/01	september 2002
Strategische analyse van specifieke beleidskwesties: <i>thematische netwerken</i>	16/03/99	02/06/99	01/10/99
Strategische analyse van specifieke beleidskwesties: <i>thematische netwerken</i>	01/03/00	05/06/00	01/11/00
Strategische analyse van specifieke beleidskwesties: <i>studies, enz.</i>	16/03/99	tot 02/06/00	4 maanden na beoordeling
Strategische analyse van specifieke beleidskwesties: <i>studies, enz.</i>	01/03/00	tot 31/01/01	4 maanden na beoordeling
Strategische analyse van specifieke beleidskwesties: <i>studies, enz.</i>	01/02/01	tot 15/06/02	4 maanden na beoordeling
Strategische analyse van specifieke beleidskwesties: <i>thematische netwerken</i>	01/02/01	01/06/01	01/11/01
Gemeenschappelijk bestand van indicatoren inzake wetenschap, technologie en innovatie: <i>OTO-projecten, thematische netwerken</i>	15/12/2000	17/04/2001	september 2001
Gemeenschappelijk bestand van indicatoren inzake wetenschap, technologie en innovatie: <i>OTO-projecten, thematische netwerken</i>	15/12/2000	15/10/2001	maart 2002
<u>Begeleidende maatregelen</u>	16/06/99	tot 15/05/00	4 maanden na beoordeling
<u>Begeleidende maatregelen</u>	16/05/00	tot 28/06/02	4 maanden na beoordeling

Tabel 1: Communautaire bijdragen voor Marie Curie-beurzen

Soort beurs	Type bursaal	Hoogte van de beurs	Vergoeding voor mobiliteitskosten ²⁵ (euro per bursaal per maand)	Reiskostenvergoeding	Vergoeding voor overhead/onderzoekskosten (euro per bursaal per maand)
Individuele Marie Curie-beurzen	onderzoekers met de nodige onderzoekervaring	referentiebedragen (zie tabel 2)	400	vaste reistarieven (zie tabel 3)	900(1200) ¹
Marie Curie-terugkeerbeurzen	onderzoekers met de nodige onderzoekervaring	referentiebedragen (zie tabel 2)	-	-	900(1200) ¹
Marie Curie-beurzen voor ervaren onderzoekers	ervaren onderzoekers	Richtsnoeren ²		vaste reistarieven (zie tabel 3)	900(1200) ¹
Marie Curie-beurzen voor opleiding bij het bedrijfsleven	postdoctorale onderzoekers	70% van de referentiebedragen (zie tabel 2)	400	-	-
	onderzoekers met de nodige onderzoekervaring	referentiebedragen (zie tabel 2)	400	-	-
Marie Curie-ontwikkelingsbeurzen	onderzoekers met de nodige onderzoekervaring	referentiebedragen (zie tabel 2)	400	50 euro per bursaal per maand ³	900(1200) ¹
Verblijven in Marie Curie-opleidingscentra	postdoctorale onderzoekers	1200 euro per bursaal per maand		100 euro per bursaal per maand ³	900(1200) ¹

¹ 1200 euro/maand voor experimentele/in laboratoria uitgevoerde projecten. Wat de beurzen voor ervaren onderzoekers betreft vormen deze cijfers een richtsnoer.

² Richtsnoeren voor de Marie Curie-beurzen voor ervaren onderzoekers:

(1) onderzoekers die tijdens hun verblijf aan de gastinstelling een salaris blijven ontvangen van de instelling waarvan zij afkomstig zijn of een pensioen ontvangen, krijgen een vaste toelage van 1800 euro/maand;

²⁵ De mobiliteitsvergoeding dient ter dekking van de kosten in verband met het verblijf in het buitenland van bursalen.

(2) voor onderzoekers die geen salaris ontvangen van de instelling waarvan zij afkomstig zijn gelden de volgende richtsnoeren:

- 10-15 jaar ervaring op post-docniveau: 150% van het referentiebedrag (tabel 2); mobiliteitstoelage van 400 euro/maand.*
- 15-20 jaar ervaring op post-docniveau: 175% van het referentiebedrag (tabel 2); mobiliteitstoelage van 400 euro/maand.*
- > 20 jaar ervaring op post-docniveau: 200% van het referentiebedrag (tabel 2); mobiliteitstoelage van 400 euro/maand.*

³ *Communautaire bijdrage aan de door de gastinstellingen aan de geselecteerde bursalen verstrekte vergoeding van de reiskosten naar het land van herkomst.*

Tabel 2: Referentiebedragen voor Marie Curie- bursalen

In deze tabel zijn de totale maandelijkse kosten weergegeven die de Commissie in de lidstaten of geassocieerde staten waar gastinstellingen zijn gevestigd betaalt voor houders van:

- individuele Marie Curie-beurzen;
- Marie Curie-beurzen voor opleiding bij het bedrijfsleven (uitsluitend voor onderzoekers met de nodige onderzoekervaring*);
- Marie Curie-ontwikkelingsbeurzen

LAND	TOTAALBEDRAG VAN DOOR DE COMMISSIE BETAALDE VERBLIJFS- VERGOEDING (EURO) (€)
OOSTENRIJK	4.280
BELGIË	5.000
BULGARIJE	2.565
CYPRUS	2.629
TSJECHIË	3.166
DENEMARKEN	4.373
ESTLAND	2.625
FINLAND	3.807
FRANKRIJK	3.600
DUITSLAND	4.500
GRIEKENLAND	3.100
HONGARIJE	4.318
IJSLAND	3.752
IERLAND	3.062
ISRAËL	3.875
ITALIË	3.813
LETLAND	2.541
LIECHTENSTEIN	4.243
LITOUWEN	2.625
LUXEMBURG	3.955
NEDERLAND	4.225
NOORWEGEN:	4.302

POLEN	3.310
PORTUGAL	3.841/3.104***
ROEMENIË	3.029
SLOWAKIJE	2.778
SLOVENIË	3.981
SPANJE	3.342
ZWEDEN	4.621
ZWITSERLAND	4.243
VERENIGD KONINKRIJK	3.128

- * Postdoctorale onderzoekers ontvangen 70% van het referentiebedrag.
 ** Het lagere bedrag geldt voor gastinstellingen uit de publieke sector.

BIJLAGE

Tabel 3: Vaste reiskostenvergoeding voor Marie Curie-bursalen* (in €)

I. LIDSTATEN

	Oostenrijk	België	Denemarken	Finland	Frankrijk	Duitsland	Griekenland	Ierland	Italië	Luxemburg	Nederland	Portugal	Spanje	Zweden
België	750													
Denemarken	750	800												
Finland	1000	1100	600											
Frankrijk	800	750	1000	1200										
Duitsland	400	600	650	1000	750									
Griekenland	750	1000	1100	1000	1000	1000								
Ierland	850	750	1000	1100	800	800	1100							
Italië	600	1000	1100	1200	800	1000	750	1100						
Luxemburg	750	150	600	1100	750	600	1000	750	1000					
Nederland	750	150	600	1100	750	800	1000	750	1000	250				
Portugal	1200	1200	1400	1500	1000	1400	1000	1000	1100	1200	1200			
Spanje	1100	1000	1200	1500	800	1100	1000	1000	1000	1000	1000	400		
Zweden	1000	1000	450	400	1100	750	1200	1100	1200	1000	1000	1500	1500	
Verenigd Koninkrijk	800	500	600	800	600	600	1100	400	800	600	500	1000	800	800

* Schaal van vaste bedragen voor vergoeding van de reiskosten van het gastland naar het land waarvan de bursaal onderdaan is of waar hij of zij werkzaam is. Voor ervaren onderzoekers worden de reiskosten vanuit niet in deze tabel genoemde landen vergoed op basis van een door de aanvrager overgelegde kostenraming.

BIJLAGE

II. LIDSTATEN / GEASSOCIEERDE LANDEN

	Oostenrijk	België	Denemarken	Finland	Frankrijk	Duitsland	Griekenland	Ierland	Italië	Luxemburg	Nederland	Portugal	Spanje	Zweden	Verenigd Koninkrijk
Bulgarije	1000	1100	1200	1400	1100	1000	800	1400	1100	1100	1100	1100	1100	1400	1200
Cyprus	1100	1200	1400	1400	1200	1200	800	1200	1100	1200	1400	1200	1200	1400	1200
Tsjechië	750	800	1000	1200	1000	750	800	1000	1000	800	800	1400	1200	1100	1000
Estland	1000	1000	1000	1100	1100	1000	1100	1200	1100	1100	1100	1400	1400	800	1100
Hongarije	750	800	1100	1200	1000	750	800	1100	1000	800	800	1400	1100	1100	1100
IJsland	1000	1100	600	600	1200	1000	1200	1100	1200	1100	1100	1500	1500	600	800
Israël	1400	1500	1500	1500	1500	1400	750	1600	1000	1500	1500	1600	1500	1500	1500
Letland	1000	1000	1000	1100	1100	1000	1200	1200	1100	1100	1100	1400	1400	1000	1100
Liechtenstein	400	600	600	1200	600	600	750	850	600	500	600	1100	1000	1100	600
Litouwen	1100	1000	1000	1100	1100	1000	1100	1200	1100	1100	1100	1400	1400	1000	1100
Noorwegen	1000	1000	450	400	1100	750	1200	1100	1200	1000	1000	1500	1500	400	800
Polen	750	800	1000	1200	1100	750	1000	1100	1100	800	800	1200	1200	1100	1000
Roemenië	1000	1000	1200	1400	1100	1000	800	1400	1100	1100	1100	1100	1100	1200	1200
Slowakije	750	800	1000	1200	1000	800	800	1100	1000	800	800	1200	1100	1100	1000
Slovenië	750	800	1000	1200	1000	750	800	1000	800	800	800	1100	1100	1100	1000
Zwitserland	400	600	600	1200	600	600	750	850	600	500	600	1100	1000	1100	800